

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRÜT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

SZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. evf. 115. szám

Szerda, 1927. május 25

A nemzet és az állam

A Magyar Párt csiki tagozatának közgyűléséhez

Irtá: SEMPER IDEM

Massaryk Tamás, a csehtót közlarsaság mai elnöke minden idők kisebbségei számára programot adott, amikor ezt írta meg: «a nemzet fontosabb, mint az állam».

Mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy milyen hatása volt ennek a fogalmazásnak, s ha nem tudnánk, elég, hogy benne élünk abban a világban, amelyet erre az elvre építettek fel.

Száz évvel ezelőtt, a Napoleoni háborúk vége, a szent szövetség, amely az akkor győztes hatalmak összességét jelentette, nem hajlott végre Európa térképén olyan változásokat, mint amilyeneket a mostani békeszerződések eredményeztek. Mi szabadjutott fel ugy, azt a kezét, amely Európa testén az új térkép-vonalakat meghúzta? Massaryknak ez a mondása.

Mert Massaryk idejekorán megírta azt a könyvét, amely erre az alapelve épül fel. Idejekorán eljuttatta mindenüvé, ahol Európa jövőjéről tanácskoztak s ahol az a szándék élt, amely az új sors megszabásához kellett. S a könyv hatott, mert ugyanugy, mint a Wilson-féle pontok, igazságra volt építve. Azzal senki sem törődött, hogy vajjon a mű maga igazságos-e, elég volt, hogy az alapelvek maguk azok. Hogy lehetett volna ellentétben egy olyan műnek, amely azt az elvet bocsátja maga előtt, hogy «a nemzet fontosabb, mint az állam»? S ki félt volna, hogy hatalmat adjon annak a kezébe, aki ennek az elvnek a hangoztatásával indítja meg Európa ujjáépítő munkáját?

Lehet-e bármit is ez ellen az alapelvek ellen szólni? Nem érzi-e mindenki az első hallásra, hogy úgy van: «a nemzet fontosabb, mint az állam»? Az állam a korsó, a nemzet benne a víz. Az állam a keret, a nemzet benne a kép. Az állam a forma, a nemzet adja meg ennek a formának a lényegét, a tartalmát, a létét.

Szerencsés fogalmazás mindenképpen. A gyakorlati politikának is teljesen megfelel. Hiszen a nemzetek megértik egymást, csak az államok szoktak háborút viselni. Az államok élete az együttműködés jegyében folyik, mert a nemzet nem az egyes kiválasztottakat, nem azokat jelenti, akiknek a kezé-

ben a hatalom van, és a döntésnek a joga hanem a számtalan dolgozót, aki nem is ér rá, nem is tud egymással veszekedni. Az állam a generálist jelenti, meg a haditanácsot, a nemzet pedig a katonát, aki fegyverrel a kezében kint áll a lövészárokban és vigyáz, hogy addig el ne süljön a jegyvere, míg a másik nemzetnek a fia, aki onnan tülről jött ki, meg nem meríti sajkáját a két lövészár között levő forrásban és vissza nem tér vele a maga nyugodt helyére. S azt a többi katonát, aki csak harcol, mert küldik, de nem gyűlöli és nem ismer ellenséges nemzetet.

Az államé a szomorú kiváltság arra, hogy háborút teremthessen és feláldozza talán a nemzeteket is, — a nemzeté a feladat, hogy elfeledtesse a sebeket, hogy felépítse a romokat, hogy újra bevesse a gránátoktól szántott földeket, hogyha megint eljön a béke, akkor erejét arra használja fel, hogy átmász-szék azokon a magas korlátokon is, amelyeket megint az állam rak eléje a vámsorompók alálkjában.

Az állam jelenthet, szomorú időkben, háborút és a béke idejében jelentheti a hatalmat, az elnyomatást, a nemzetek között való válogatást, jelentheti az adóprésnek különböző alkalmazását, nemzetek szerint, jelentheti, — bár nem kellene okvetlenül ezt jelentenie, — egyes polgároknak jót s a többieknek korlátokat és gátakat és szigorú parancsszavakat, — a nemzetek sohasem jelentenek semmit, ami rossz, a nemzetek építési munkát, a belső értékeknek a megbecsülését és kicserélését, a közös házasságokat, a gyermekekben, — ahogy előbb a munkában, — való teljes egyesülést jelentik. Ezért bölcs szó az és ezért tökéletesen igaz, hogy «a nemzet fontosabb, mint az állam».

Az új Európa, amelyet erre az elvre felépítettek, megvan, ismerjük jól. De meg van az elv is. Nem vészett el. A kimondott szó többé nem válhatik ki nem mondottá. Megtanultuk, megtanulta az Új Európának tizen-nyolc milliónyi kisebbsége, és nem akarja elfelejteni többé. És mivel éppen ennek az elvnek az alapján új államokat is kapott, ez

a tizennyolc millió azt akarja, hogy az államok maguk is igazodjanak ehhez az elvhez.

Mert vajjon változtathat-e a helyzeten az, ha egy államban több nemzet van, s nemcsak egy? El veheti-e ennek az elvnek az igazságát s elveheti-e bármelyik nemzetnek, bár melyik töredék, kicsiny nemzetnek is a fontosságát az, hogy éppen ebbe az államba tartozik és nem egy másikba? Megengedhetik-e a nemzetek maguknak azt a fényűzést, hogy államaik a hivatalos hatalom erejénél fogva olyasmire kényszerítsék őket, ami nincs benne vérükben és ami ellenkezik minden szándékukkal éppen úgy, mint az érdekeikkel?

A romániai magyar nemzet másodrendű nemzeté lett-e azzal, hogy Romániában él, — bár ugyanott, ahol ezer év óta? S a román nemzetnek érdekévé lett-e az, hogy vele szemben a magyart lealacsonyítsák, holott életét az is éppen úgy akarja tovább élni, mint eddig: a munkának és a nemzetek között való kötelek erősítésének?

Milyen egyszerű az alapja minden nagy dolognak. Milyen világos és érthető a nagy politika, ha a szív és az ész hangja egyszerre szólal meg.

A nemzet csak a mienk, az állam mindnyájunké: ez az egyetlenegy alapelve mindennemű állami létnek. Nehéz ezt megérteni?

A nemzet a mienk, belőlünk áll, mi a magunk életével, vágyaival és bánataival annak vagyunk a tagjai, az állam pedig arra való, hogy minden egyes nemzetnek kimélje és fejlessze a létét, tegye színesebbé, teljesülést ígérőbbé a vágyait és oszlassa el a bánatait. Olyan nehéz ezt megvalósítani?

Megteheti-e az állam, hogy bármelyik nemzetéhez is közelebb álljon, mint a másikhoz, vagy mint a többiekhez? Megtenni megteheti mert van rá hatalma, s mert nem azonos egyetlenegy nemzettel sem, hanem csak azoknak intézménye, megbízottja s azoknak csak egyes gyermekeiből áll. Megteheti, mert a nemzet távol esik tőle, és nem tudja számonkérni cselekedeteit. De nem teheti meg, ha egyszer igazán, hiven tudatában van annak, hogy mire rendeltetett. Nem teheti meg, ha ő is tudja, amit neki is tudnia kell, s amire Massaryk Tamás tanított meg, hogy «a nemzet pedig előbbrevaló, mint az állam».

Az állam könnyen hajlik arra, hogy ne a nemzetnek a képviselője legyen, hanem azoknak a magánakarátát hajtsa végre, akiket az állami tevékenység ellátására a nemzetek maguk közül megbíztak. Az államnak meg van az a hajlama, hogy nemzeti szerv helyett magántársasággá legyen és hogy nemzeti politika helyett ennek a társaságnak a politikáját hajtsa végre. De a nemzet nem tud erről, nem azonos ezzel. A román nemzet nem tud Bratianu Vintiláról, nem azonos Bucsan miniszterrel, mint ahogy nem volt azonos Tatarescuval sem Anghelescuval, és nem volt azonos sem a medvetáncoltató államásfőnökkel, sem a basáskodó csendőrmesterrel, sem a kerületükben kisistent játszó primpretorokkal.

Amikor az államhatalom a kisebbségeket másodrendűvé akarja lesüllyeszteni, akkor a nemzet dolgozik és épít. Akkor a költők egymás lelkéből merítenek, akkor a művészek együtt gyűjtik és együtt dolgozzák fel a népdalokat, akkor az iskolások egymás is kolájában tanulnak, akkor az olvasók egymás újságjait böngészik, keresve benne azt, amit csakugyan jó és még jobbat ígér, akkor a tudósok egymásnak alkotnak, akkor a munkások kezének nem kell nyelv arra, hogy összefoghasson az építésre, és a szerelmeseknek nem akadály a nyelv arra, hogy meg

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára emelkedett.

Száz lej Zürichben
3'13 svájci frank.

100 lej 0-60 dollár	1 dollár	166 lej
100 lej 2-6 shilling	1 angol font	308 lej
100 lej 3-46 pengő	1 pengő	29 lej
100 lej 2-57 aranyárka	1 aranyárka	39-40 lej
100 lej 20-45 cseh kor.	1 cseh korona	4-93 lej
	1 svájci frank	32 lej

Terménypiaci

Braila: Árpa változatlan; buza tartott, tengeri valamint szilárdult; külföldön a tengeri lanya, mert Argentínában nagy a kínálat. Árak: buza 795, zab 600, tengeri 410-445.

Liverpool: Buza tartott, júliusi 10.9%
Chicago: Buza tartott. Májusi 142 1/4, júliusi 138 1/4, szeptemberi 135 1/4.

Budapesti terménypiaci

Csendes. Buza 34-20-34-50, rozs 30-40-30-70, zab 25-50-25-80, takarmányárpa 27-30-28, tengeri 22-10-22-20.

A közönség megkívánja,

hogy a kereskedő hirdessen. Nemcsak az eladás technikája fejlődik, hanem a vásárlásé is: a hirdetés az áru bemutatkozása és a közönség nem áll szóba ismeretlen áruval. Miért is venné meg azt, amit a tulajdonosa sem mer a versenybe bevinni. A Brassói Lapokban való hirdetésnél nincs jobb módja az áru bemutatásának, mert a Brassói Lapok a legállandóbb, leghivebb és legszélesebb körű vásárlóközönséget jelenti a kereskedőnek. Hirdessen a Brassói Lapokban!

ne értsék egymást. — Mikor az állam sujt és ránk sulyosodik, akkor a nemzetek egymás jobbát keresik.

Es ebben van a mi reménységünk s a mi biztosságunk is. Mint nemzet megérthetjük a nemzetet, és az is megért bennünket; az államnak pedig addig kell újra, meg újra átforgnia, addig kell nemesednie, addig kell a nemzetek lelkével megtelnie, amíg hozzánk is épen olyan közel nem lesz, mint másokhoz, — mert egy nemzethez sem szabad közelebb lennie, mint a többiekhez. Mert meg kell értenie, hogy bármelyik nemzetét nyomja el, ezzel elveszi, lerontja, semmivé teszi azt az előnyt, amelyet a kedvező évezetű nemzetnek akar juttatni.

Ha Romániában létezik a magyar él, akkor ez az állam ebben arányban és a munkánk arányában is jelenik is. S nem a mi dolgunk, hanem az övé, hogy megkeressen bennünket. Mi várhatunk és tudunk szenvedni is; de a mi igazunknak el kell következnie. Mert ha ez az állam ellenünk cselekszik, holott itt vagyunk és itt dolgozunk, akkor ez az állam megtagad bennünket. De ehhez nincs sem joga, sem ereje, mert nincs egyetlenegy olyan mozgalma sem, bármilyen véres sebet is ejtsen az rajtunk, amihez az erőt a mi számunk, és a mi erőnk arányában tölünk ne vette volna és tölünk is ne kapná szüntelenül. S egyszer rá kell jönnie, hogyha bennünket gyengít, önmagát gyengíti.

Mi megtanultuk a leckét és nem fogjuk elfelejteni. S ha néha-néha jelt adunk magunkról, akkor az államnak tudnia kell, hogy ezeken a pártgyűléseken, ezeken a tagozati összejöveteleken az országos dolgok az igazi helyükön tárgyaltnak, s hogy a nemzetek nem fogják egymás ellen kijátszani azt a gyűlöletet, amit felülről akarnak beléjük oltani.

A nemzet fontosabb, mint az állam, — de mi romániai magyarok azt akarjuk, hogy ne legyen az. Legyen egyforma, mert ha majd egyforma lesz ha majd az állam egyformán szolgálja minden nemzetét, csak akkor fog a Massaryk nagyszerű igazsága valósággá születni és akkor alakul át ez a hazugul alkalmazott igazság cselekvő igazsággá.

Az osztrák szociáldemokraták Ausztriának Németországhoz való csatlakozására törekszenek

BECS. Az ujonnan megválasztott község-tanács alakuló ülésén polgármesterré újabb öt évre ismét Seitz szociáldemokratát választották meg, aki programjában legfontosabb feladatnak jelölte meg a német-osztrák viszony további kiépítését. A szociáldemokrata párt végeredményben Ausztriának Németországhoz való csatlakozására törekszik — mondta Seitz.

Három okmányt irtak alá Szterényi és Mussolini

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mussolini olasz miniszterelnök és Szterényi József ma délelőtt a következő okmányokat irtak alá a Chigi-palotában:

1. Fiuménak Olaszország részéről történt megszállásából eredő pénzügyi kérdések szabályozásáról Olaszország és Magyarország között kötött megegyezést és az erről szóló zárójegyzőkönyvet.

2. Magyarország és Olaszország közötti megállapodást, mely szerint barátságosan rendezik az olasz állampolgárok részéről való követeléseket, amelyeket az olasz-magyar vegyes döntőbírótság elé terjesztettek.

3. Magyarország és Olaszország közötti kölcsönös elszámolásokról szóló megállapodást.

A török parlament megszavazta a török-magyar kereskedelmi szerződést

ANGORA. A török kamara tegnap megszavazta a Magyarországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szerződést.

Ma dönt az angol minisztertanács a szovjettel való diplomáciai viszony megszakításáról

LONDON. Az angol minisztertanács hét-főn dönt a szovjettel fennálló diplomáciai viszony megszakításáról. A pozitívum ebben az ügyben egyelőre csak annyi, hogy a kormány a Moszkvába küldendő jegyzéket a legerősebb hangon szövegezi meg.

Borzalmas autószerencsétlenség a bukaresti lóversenytéren

Egy nagy autó felfordult és maga alá temetett hat utast — Ketten meghaltak, négyen megsebesültek

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szombaton délután hat órakor borzalmas autókatasztrófa történt a bukaresti lóversenytéren, az ugynevezett Baneasa közelében. A szerencsétlenség eddig két halottat és négy súlyos sebesültet kívánt áldozatul, de valószínű, hogy a halottak száma növekedni fog, mert a sebesültek közül az egyik haldoklik és állapotja teljesen reménytelen. A katasztrófa részletei a következők:

Szombaton délután négy órakor Joan Cocea, a galaci állami fogház volt igazgatója a Hotel Unióból egy nagy autón a baneasai lóversenyter felé hajtott. A fogházigazgató a kormánynál ült, míg a kocsíhajtójában ötven foglaltak helyet: Cocea édesanyja, Giurca szigurancafelügyelő felesége, valamint dr. Radian bukaresti ügyvéd Izabella nevű felesége és három gyermeke.

Az autó végighaladt a Kiseleff korzón és Baneasánál, alól elérte őket az eső, körülbelül egy óráig állott. Félhatkor visszaindultak a főváros felé. A kormánynál újból Cocea ült. Az autó teljes sebességgel rohant végig a Kiseleff sétányon s amikor a földmívelésügyi iskolához ért, hirtelen egy jéggel megrakott kocsival találta magát szembe. Ennél az iskolánál egy kanyarodó van, úgy, hogy a fogházigazgató csak a legutolsó pillanatban vette észre a jegeskocsit és a lefékezésre már nem maradt ideje. Hogy az összeütközést elkerülje, Cocea a teljes sebességgel szaladó kocsit egy hirtelen mozdulattal balra kormányozta.

Ez a próbálkozás azonban tragikusnak bizonyult, mert a nedves, átázott talajon az autó megtorpant, majd hirtelen felfordult és maga alá temette utasait.

A következő pillanatban kétségbeesett, fájdalmas sikoltások hallatszottak ki a súlyos kocsiból. A járókelők azonnal összetutottak és igyekeztek kiszabadítani a szerencsétlenül járt embereket. Azonban egy teljes negyedóra kellett ahhoz, míg a sokmázsás, nagytípusú autót fel tudták emelni s ezen idő alatt a szerencsétlenség színhelyére érkezett Nicoleanu tábornok, bukaresti rendőrprefektus is. Elsőnek Cocea holtteste került elő az autó alól. A szerencsétlen ember

szinte a felismerhetetlenségig összezúzódott, a hatalmas teher mellett és fejét valósággal palacsintává lapította.

A következő áldozat Radianné kilencéves kislánya, Costel volt, akit életveszélyes sérülésekkel huztak ki az autó alól. Azonnal be szállították a kórházba, ahol félóra szünet után meghalt. Életveszélyesen sérült még még Giurcanné is, akinek felépüléséhez sincsen semmi remény, míg Radianné és másik két gyermeke csak könnyebb zúzódásokat szenvedtek.

A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a jegesszekér kocsitát semmiféle felelősség sem terheli.

A Mittelman-ügy rejtélye egyre világosabb lesz

Napok kérdése csupán, hogy a vácmányi gyilkosság másik tettestársának lakhelyét közöljék a bírósággal

MAROSVÁSARHELY. (A Brassói Lapok munkatársától.) Pár hét telt el azóta, amióta a marosvásárhelyi törvényszék részéről Raileanu vezetőügyész, Dimitriu bíró és dr. Jakobi Márkus ügyvéd, Mittelman védője kiszálltak az ocele-marei fegyházban büntetését töltő Ginther Gyula életfogytiglan elítélt fegyenc kihallgatására, akiről bizonyítékok alapján a védő leghatározottabban állította, hogy ő gyilkolta meg és rabolta ki tettestársával Kohn Davidt kereskedőt. A vácmányi tetlen. Ezzel többé-kevésbé Mittelman ártatlansága he volt bizonyítva, hátra volt most már az újrafelvételnek perrendszerű lefolytatása. A védő annak idején kérte Kiss Bálint nagyváradi lakos kihallgatását is, aki szintén tanuja volt annak, amikor Ginther Gyula a gyilkosságért többszörösen büntetett fegyenc heismerte a vácmányi borzalmas gyilkosságot is. Időközben nyilvánosságra került Kiss Bálint nyilatkozata, amelyből fímszerűen peregnék le Ginther Gyula előadásának részletei. A gyilkos megdöbbenő cinizmussal vallotta be tettét, sőt megnevezte tettestársát is. Kiss Bálint előadása csak újabb bizonyíték abban a láncolatban, amelynek végezte okvetlenül Mittelman szabaduláshoz fog vezetni. Érthető tehát, ha a védő nagy súlyt helyez arra, hogy a marosvásárhelyi törvényszék előtt minél hamarabb megtörténjen Kiss kihallgatása. — Megkérdeztük dr. Jakobi Márkus ügyvédet, hogy milyen most a helyzet a fordulópontjára ért Mittelman-ügyben, amikor a védelem vívja nehéz csatáját a vád utolsó foszlányaival.

Nyilatkozik a védő

— A Mittelman-ügy fordulópontjára értem, mi a véleménye ügyvéd urnak a várható fejleményekről?

— Nem igen szeretnék nyilatkozattétellel a bírói döntésnek elébe vágni — felelte kérdésünkre Jakobi dr. — Szükségesnek tartom azonban annak kifejezését, hogy Kiss Bálint kihallgatását a törvényszék akkor rendelte el, amikor az ocele-marei fegyházba a kiszállítás megtörtént.

— Ügyvéd ur már megelőzőleg is hivatkozott Kiss Bálint tanuszkodására?

— Igen, már a perújítási kéresemben is megneveztem Kiss Bálint tanut, aki akkor az ocele-marei fegyházban volt. Meg is kellett volna történnie a kihallgatásnak, de idő-

közben büntetése lejárván, szabadlábra helyezték.

— Kérte-e ügyvéd ur, hogy Kiss Bálintot Marosvásárhelyre idézzék meg és itt folytassák le kihallgatását?

— Kiss Bálint kihallgatását kértem még annak idején, amidőn a perújításra vonatkozó kérelmet beadtam. Az ő kihallgatása jogerős bírói végzéssel el is lett rendelve, s miután a lakását ezelőtt csak 8—10 nappal tudtam meg, újabb kérést adtam be a törvényszékhez és abban ismételteltem, hogy idézzék meg és hallgassák ki.

— A Mittelman-ügy további fejleményeiről szeretnék ügyvéd urtól nyilatkozatot kapni.

— En mint védő a várható fejleményekről a legoptimisztikusabban nyilatkozhatom. — Hangsúlyozom ismételtel, hogy bírói döntés 43-éle nem akarok vágni véleménynyilvánítással — s ezt aláhuzottan jelentem ki — azonban feltétlenül hiszem, hogy most abszolút biztonsággal sikerülni fog bizonyítani Mittelman ártatlanságát.

— Van-e még bizonyítéka ügyvéd urnak arra nézve, hogy Mittelman ártatlanságát bizonyítsa?

— Igen, fontos bizonyítékok birtokába jutottam. Csak napok, esetleg csak órák kérdése, hogy meg fogom tudni.

Ginther Gyula tettestársának tartózkodási helyét, aki vele együtt követte el a gyilkosságot.

Szinte biztosnak tartom, hogy két-három napon belül tudni fogom ezt és a bírósághoz bejelenthetem annak a tettestársnak a nevét is, kérve a kihallgatását. Ezenkívül még rendkívül sok bizonyíték áll még rendelkezésemre, amiket most nem akarok felhasználni. Bővebben erről nem nyilatkozhatom, mert a magam részéről nem akarom a beadandó bizonyítékokat időelőtt nyilvánosságra hozni.

Jakobi Márkus nyilatkozatához a magunk részéről legfeljebb csak azt fűzhetjük hozzá, hogy a közvélemény valóban alig titkolható ideges türelmetlenséggel várja ennek a nagyszabású, titkokkal teleített ügynek végső kibontakozását, amely az igazi bűnösöket juttatja a jól megérdemelt börtönbe.

Sebestyán László.

Impozánsan nyilvánult meg a magyarság egysége a Magyar Párt csiki tagozatának tegnapi gyűlésén

Gyárfás Elemér dr. beszámolót tartott a párt eddigi küzdelmeiről — Felsorakoztatták a gyűlésen az agrársérelmeket — Csikszereda ünnepnapja

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt csikvármegyei tagozata tegnap, vasárnap tartotta meg a csikszeredai közbirtokosság új, modern épületében gyűlését. A hatalmas terem, annak karzatai és folyosói a gyűlés résztvevőinek hatalmas tömege lepte el, amelyben vegyesen s ürgött-forgott a pantallós intellektuel és a fehérharisnyás falusi ember.

A szakadó eső ellenére szeker szekeret ért, s özönlött a csikifalvak népe a közgyűlésre, amelyet Incze Domokos tagozati elnök nyitott meg.

A megnyitás

Incze Domokos elnök üdvözölte a megjelent tagokat. Megemlékezett arról, hogy a parlamenti csoport a paktumban lefektetett ígéreteket nem valósíthatta meg. Egyedül és mindössze az iskolák segélyezésénél lehetett eredményt elérni.

— Közbeszólások: Alamizsna!

Kulturális, gazdasági, ipari téren sok a kívánni való, de különösen Csikvármegyének elsőrangú óhaja a magánjavak visszaadásának ügye, a második, hogy elemi iskoláinkat megrakták nyelvünket, népünket nem ismerő regáti tanítókkal.

Üdvözli Inczédi Joksmann alelnököt, dr. Pál Árpád szenátort, dr. Török Andort és Csikvármegye szenátorait és képviselőit. A közgyűlést a béke és Isten nevében ezzel megnyitja.

Bejelenti, hogy a közgyűlés megtartására az engedélyt megadták.

Távirat a Magyar Párt elnökéhez

Felolvassák ezután a Magyar Párt elnökéhez intézendő táviratot:

Gyárfás Elemér dr. beszéde

Ezután Gyárfás Elemér dr. szenátor szólalt fel:

Mikor öt évvel ezelőtt — mondta — először szólottam Csikvármegye közönségéhez, első szavammal is rámutattam arra, a kimondhatatlanul nehéz, majdnem megoldhatatlan feladatra, melyre kiszemelttünk; hangsúlyoztam, hogy ez emberfeletti erőt kíván tőlünk, s mindössze azt tudtam önöknek megígérni, hogy kötelességeim teljesítéséről soha meg nem feledkezem s felelősségem teljes tudatában igyekszem a rám nehezedő munkát végezni, de sajnos, nem ígérhettem már akkor sem, hogy megválasztásunkkal orvosolódik minden sérelem, elcsitul minden panasz és beteljesül minden jogos vágyakozás.

A jelenlegi kormány

Tavalyi programbeszédemben megemlékeztem arról a fegyverszünetről, melyet a jelenlegi kormány kötött velünk s amely arra látszott mutatni, hogy az ország egyes vezetőférfiai megértik és értékelik azt a nagy erkölcsi és anyagi erőt, melyet a magyarság reprezentál és súlyt helyeznek a mi barátságunkra, mely nem csak a választások alkalmával erősítendő, hanem záloga egész Közép-Európa békés fejlődésének is. Figyelmeztettem azonban nyomban arra, hogy ez a hangulatváltozás még nem jelenti azt, hogy most már semmi sem fáj, most már minden rendben van s mi tétlenül ölbetehetjük a kezünket, mert a nagy sovíniszta tábor érintetlenül megőrizte akcióképességét s néhány kormányférfiu jóindulata még nem jelent gyökeres rendszerváltozást. Eppen ezért a közéleti akciószabadság tágabb terén most még fokozottabban kell örködnünk, dolgoznunk és küzdenünk azért, hogy jogainkat respektálják.

A lefolyt esztendő munkája, küzdelmei és tapasztalatai mindenben igazolták szavaimat. Az Országos Magyar Párt legfőbb vezető szerve két hét előtt nyíltan konstatálta, hogy néhány kormányférfiu elvitázhatatlan jóindulata dacára, a lefolyt parlamenti ciklus alatt követeléseinkből jóformán semmi sem ment teljesedésbe. Helyesen ítélt meg tehát a helyzetet, úgy öt évvel, mint két évvel ezelőtt és tavaly is, mikor nem álltattam

»Az orsz. M. Párt csikmegyei tagozata mai napon tartott közgyűléséből lelkesedéssel üdvözli szeretett elnökét s tántoríthatatlan bizalmáról és feltétlen ragaszkodásáról biztosítja. Csikvármegye székelysége, amely mindig hű katonája volt a Magyar Pártnak, s egyik legerősebb oszlopa az erdélyi magyarság egységének, továbbra is rendületlenül támogatja a Magyar Párt vezetését, hiven követi zászlaját s kész azt bármely oldalról jövő támadások ellen nyílt síksákkal megvédeni.«

A párt alelnökének beszéde

Inczédi Joksmann Ödön, a Magyar Párt ügyvezető alelnöke a központ nevében üdvözli a közgyűlést. Felolvassa a párt részletes programját, melynek sarkalatos tételei: a pártszervezetnek a községeken felépülő kiépítése, a magyarság katasztrófáinak összeállítás, az egységnek erőteljes megvédése, a párt anyagi ügyeinek rendezése. Ismertetette a magyarságot ért támadásokat. Rámutat arra, hogy a lakosság által fenntartott felekezeti iskolák figyelembe vétele nélkül erőszakolják, hogy nagy költséggel állami iskolákat építtetnek és tartatnak fenn. Külön emlékezik meg a nyugdíjasokról és arról, hogy regáti tisztviselőkkel cserélik ki különösen a vasutnál az erdélyieket. (Nagy éljenzés.)

Dr. Török Andor a háromszékiek, dr. Pál Gábor az udvarhelyi székelyek és a szatmármegyei magyarságnak az üdvözlését tolmácsolja.

kormányzat ugyszólván napról-napra folyton emeli és srófolja feljebb a különféle adókat és közterheket, mert a mesterségesen Bukarestbe központosított és mereven bürokrata adminisztráció folyton nagyobb és nagyobb összegeket igényel s valósággal elnyeli a milliókat, százmilliókat és milliárdokat.

A múlt év parlamenti munkájának egyik legkeserűbb diója volt a kormány adóemelési javaslata, mely a föld és házadó a háromszorosára emelte. Ez a törvényjavaslat volt az, melynél a Magyar Párt parlamenti csoportja először élt a választási egyezményben biztosított akció szabadságával. Mérlegeltük komolyan, hogy milyen hátrányokkal járhat népünk nézve, ha a kormánnyal nyíltan szembe helyezkedünk, de úgy találtuk, hogy történjék bármi is, nemcsak hozzá nem járulhatunk, de nyíltan meg kell mundanunk, hogy népünk újabb adóterheket már nem bír el, s az adóemelést meg nem szavazhatjuk.

Tiltakozásunk sajnos, nem tudta megakadályozni a tervbevert adóemelést.

Beszélt ezután a kormány ipari és agrár törvényeiről.

Parlamenten kívüli munka

A törvényhozás elé terjesztett javaslatokhoz való állásfoglalás mellett a parlamenten kívül is tevékeny részt vettünk minden akcióban, mely gazdasági életünket érintette. Megjelentünk a különböző szakmák kongresszusain, vezettünk küldöttségeket s interveniáltunk a miniszteriumokban a különböző közérdekű gazdasági ügyekben.

Katholikus párt

Befejezésül legyen szabad itt még személyes kérdésben szembe állanom egy váddal, melyet egyik bukaresti napilap hangoztatott ellenem, midőn azt írta, hogy én pártszakadást készítek el ő és saját vezetésem alatt új katolikus pártot akarok szervezni.

Akik ismernek engem és az erdélyi magyar katolikusok gondolkozásmódját, akik tudják, hogy milyen erőfeszítéssel, és sokszor milyen önmegtartóztatással igyekeztünk a magyarság egységét fenntartani és milyen áldozatokkal noztunk többször éppen mi katolikusok ennek a mindennél feltettebb egységnek érdekében, azok tisztában vannak vele, hogy ez a vád annyira alaptalan, hogy még csak bizalmatlanságot, vagy féltékenységet sem tudtak ébresztetni protestáns magyar testvéreinkben, aminek bizonyítéka, hogy eljött ide a mai napra a magyar protestánsok két olyan vezető embere, mint dr. Ferenczy Géza és dr. Török Andor.

Ami ebből az állításból a valóságnak

Képviselőteket keresünk

Brassó és környékbeli vármegyék részére. Konzum cikkekkel lerakatot is vállaltunk „TRANSPAL” kereskedelmi vállalat.

BRASOV, Căsuța postală 70.

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Feltételeket lásd az „Apróhirdetések” rovat elején.

tényleg megfelel, azon semmi titkolni való nincsen, sőt talán szükséges is azt egyszer már nyíltan meg is mondanunk.

Igenis bevallom nyíltan, hogy a többi katolikus vezető emberekkkel kezdet fogva, mindenkor arra törekedtünk, hogy mi magyar katolikusok ne hozzunk szégyent, hanem becsületet szerezzünk annak a Magyar Pártnak, amelyhez csatlakoztunk, s amellyel sorsközösséget vállaltunk. Ezért felhasználva a közöttünk közös szent hitünk révén fennálló lelki közösséget, szerető féltéssel örködünk mindig azon, hogy egymás között viszályokat ne támasszunk, s hogy azok, akik velünk lelki kapcsolatban állanak, ne vegyenek részt és ne támogassanak olyan akciókat, melyek jó, vagy rosszhiszeműen, de a magyarság egységét veszélyeztették volna.

Egység és összetartás

En bizom abban, hogy ez soha sem fog bekövetkezni. Nem fog bekövetkezni már azért sem, mert a velük szembenálló elfogultság sokkal mostohábban kezel minket, sokkal rosszabb a sorsunk és sokkal több a bajunk mindnyájunknak, hogysem ráérnénk egymással marakodni.

Bizom abban, hogy mindenki belátja, s a vakok is ösztönszerűleg megérzik, hogy egye sült erővel talán valamit könnyíthetünk a sorsunkon; szét hullva és szét szedve, egymással szembe állítva és egymás erejét pocskolva érejt, kész precei vagyunk, s nyomorult elpusztulásunk még csak részvétet sem ébreszt, hanem csak lenézést és megvetést.

Ezekkel az érzelmekkel és gondolatokkal szolgáltam eddig a reámbizott ügyet s ugyan ezen az alapon akarok tovább dologzni. — Isten segítségével s az Önök támogatásával! Utána

Görög Joachim

csiki szenátor beteg, fátyolozott hangon kezdi beszédét, pedig amint ő mondja, azt szeretné, na hangja messze hallatszanék. A most lefolyt népszámlálás szigorúságának is az iskola az oka. Erre mutat az a legújabb revizori rendelet, amely már most megtiltja, hogy a gyermekeket tilos magániskolába írni.

A csiki magánjavak

Dr. László Dezső csiki képviselő összehívuló szívvel emlékezik meg Csikvármegye 68.000 kat. noldas magánjavairól, amelynek párját ma Európában alig találhatni.

Részletesen foglalkozik a kérdéssel, majd a következő határozati javaslatot olvassa fel:

A Magyar Párt csikmegyei szervezetének közgyűlése fájdalmasan állapítja meg, hogy a kormány még mindig késik ama intézkedéssel, amely Csikvármegye székelő lakosságát a magánjavak jogos tulajdonába és birtokába visszahelyezze. A magánjavak igazgató tanácsa és az országos Magyar Párt számtalanszor kimutatta részint memorandumokban, részint a kormány tagjaival folytatott tárgyalások során ama egyenlőtlen elbánást, amely a csikmegyei magánjavakat a besztencenászdi és karánsebesi hasonló vagyongörögösségek vagyonával szemben érte. Az agrárkomité, határozata kétségbevonhatatlanul törvényellenes, mert az agrártörvény nem hatalmazza fel egyetlen cikkében sem arra, hogy 150 éves tulajdont minden ellenérték nélkül nem létezőnek nyilvánítson, hanem csupán arra, hogy a törvényszerű feltételek esetén a kisajátítás mérve felől határozzon. Csikmegye székelő lakossága eddig türelmesen várta elvesztett közvagyonának visszaadását. A Magyar Párt csikmegyei szervezete a vagyonhoz jogosult családok képviselőit várákőzésra kérte ama nyugtalansággal szemben, amely a késedelem miatt meg nyilvánult, mert remélni kellett, hogy a jelenlegi kormány a nyilvánvaló igazságtalanságot orvosolni fogja.

Minthogy a további várákőzés hiábavalónak látszik, a Magyar Párt csikmegyei szervezete nem tarthatja vissza tovább a magánjavak képviselőit attól, hogy igénybe ne vegye azon utolsó eszközöket, amelyhez a bekeszerződés és az állam alkotmánya értelmében joga van.

Dr. Willer József

mindenekelőtt ismerteti a bukaresti magyar aródat, amely kongruens a parlamenti magyar csoport titkárságával, amelynek vezetését reá bízták. Hangsúlyozottan utal arra, hogy vajon észszerű dolog volna-e a parlamenti

csoportnak ellenzékbe menni. Ez távolról nézve tetszetős volna, azonban nem kell elfeledni, hogy ebben az esetben mindenkit szemben találának magukkal, a parlamentben.

A Magyar Párt reformistái első megmozdulására már arról írtak a lapok Bukarestben, hogy már csak nyolcan maradtak a Magyar Párt vezetői. Felolvassa a Viitorulnak egy cikkét, amely szerint a Magyar Párt máris kette szakadt: a demokraták és a mánások pártjára. A reformistáknak a Viitorulban ezért ezen eredményét nagy tapsok közt ítélte el a közgyűlés.

Az iskolák államsegélye kapcsán utal arra, hogy Petrovici miniszter annyi jóakaróval mutatott, hogy nem volna jó őt támadni. Ha mindezt vagy többet nem lehetett nála elérni, ez nem annyira az ő hibája, mint a tulzolt nacionalista szelleme, amellyel a miniszternek is számolnia kellett.

Incze Domokos az elhangzottak után óriási és egyhangú lelkesedés mellett hirdeti ki, hogy Csikvármegye magyarsága a parlamenti magyar csoport működését helyesli, nekik bizalmát nyilvánítja.

A többi bejelentések

Bejelent, hogy a főtitkári állást megszervezték, amit lehetővé tett az, hogy Pál Gábor dr. ingyen helyiséget adott a pártirodának.

A tölgyesi. Piatra Neamtuhoz elcsatolt járás visszacsatolása ügyében egyhangúlag fogadta el azon határozati javaslatot, amely szerint az igazságügyminiszternél lépések tendők a járás visszacsatolásáért.

Macéltalván 41 gazdának, köztük 23 olyan nak sajtótírók ki a földjét, akiknek semm jük sem maradt. Ezekért semmi kártérítést nem kapnak, ellenben ezekért az adókat és más közterheket tőlük szedik be még ma is.

A csikszeredai házhelyek újabb kisajátítása és az adózási abszurdumokról Bartalis Agoston felszólalása után dr. Gyárfás Elemér vállalta az egyénekenkénti sérelmek orvoslásáért megteendő lépéseket.

A tisztújítás

Incze Domokos elnök a maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat s kéri a közgyűlést válassza meg az új tisztikart.

Görög Joachim elfoglalja a korelnöki széket és ajánlja, hogy válassza meg a közgyűlés újból Incze Domokost. Ez meg is történt.

Helyettes elnök lett: Görög Joachim, Al-elnökök: dr. Nagy Jenő, dr. László Dezső, Péter József birtokos, Vécsey Gábor építész, Dóczy János kereskedő, Sáska Andor, Csikszér Máté, Madaras Sándor.

Főtitkár: Adorján Imre, titkárok: Rézség Viktor, dr. Mózes Albert. Pénztáros: Eltes Károly, ellenőrök: Holló Gábor, Csiki Árpád, dr. Miklóssy Viktor és György Béla. Majd az intéző bizottság tagjai választottak meg.

Dr. Gaál Alajos az indítványok során Csik gazdasági válságáról emlékezik meg, s határozati javaslatot nyújt be, hogy ebben az ügyben egy gazdasági ankét tartassék. Az ülés végén Incze Domokos javaslatára a közgyűlés felállással élteti öfelségét.

A parasztpárt gyűlést tartott Szatmáron

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lupu doktor pártelnök a vasárnapi parasztpárti gyűlésen, amelyet Szatmáron tartott meg, hosszabb lélegzetű beszédében kifejtette, hogy azért nem dolgozik Maniu Gyulával együtt, mert elmulasztotta a hatalomra kerülés pillanatát. Bár a magyar népet pártjától külön választja, azért mégis hatalomra kerülés esetén a Magyar Párttal éppen úgy megegyezhet, mint az eddigi kormányok. Azután áttér a népszámlálásra, s azt feleslegesnek jelenti ki. Mintha egyéb kérdés nem volna — mondta Lupu — vitázna mint a középkorban, hogy volt-e Ádámnak köldökzsinórja vagy sem? A népszámlálás statisztikájánál ezerszer fontosabbak a gazdasági kérdések, amelyek helyes megoldása közös érdeke a románoknak s a magyaroknak is. Végül Lupu kijelenti, hogy a kisebbségek nyelvi s kulturális igényeit mindig tisztetben tartja.

Egy boldogtalan asszony meghaló története

Tóth Gyuláné nem ismeri a gyűlöletet

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt mi is hírt adtunk arról, hogy Szatmár közelében a vonatról leesett egy kalap s mikor a legközelebbi állomáson a károsult kívánságára a pályáról a leesett tárgyat keresni kezdte, a sinek mentén kalap helyett egy csecsemőt talált.

A véletlen megmentette az életét egy csecsemőnek, aki rövidesen vissza került azokhoz, akik meg akartak szabadulni tőle. Nem sokára ugyanis letartóztatta a csendőrség Tóth Gyula avasfelfalvai gubásmestert a gyermek apját és 16 éves sógornőjét: a gyermek anyját, akik huzamosabb bukaresti tartózkodás után utban voltak hazafelé. Csak azért szálltak ki a vonathól, hogy megszabaduljanak a bűnös szerelmük gyümölcsétől.

Eddig ez a történet nem különös. Számtalan hasonló fordult már elő. Ami azonban ennek az egyszerű rendőri eseménynek háttérben van az olyan ritka és egyedülálló, mint egy erőszakosan kiagyalt, fantasztikus regény, amelynek semmi valószínűsége sincs. Egy érdekes és ritka asszony alakja bontakozik ki a háttérből: Tóth Gyuláné, a hitese feleség, alakja, akivel ma hosszasan beszélgettünk és aki szinte angyali szelidséggel mondta el a következő meghatóan szép és érdekes történetet.

— Tizenöt éve élek az urammal zavartalan, boldog házasságban. Ma is úgy szeretjük egymást, mint házasságunk első napján.

— A történetek dacára is?

— Igen, mindjárt érthető lesz minden. Házasságunk ideje alatt kimondhatatlanul vágytunk gyermek után. Hét izben volt úgy, hogy lesz kicsinyünk, de vagy koraszülött lett, vagy pár nap múlva meghalt a gyermekünk. Mintegy másfél évvel ezelőtt aztán örökre le kellett mondani arról, hogy ez a vágyunk megvalósuljon. Az orvosok — többnél is jártunk — kijelentették, hogy nagyon beteg vagyok. Csak úgy élhetünk egymással, mint a testvérek.

— Nem sokkal ezelőtt — folytatja Tóthné az elbeszélést — odakerült hozzánk a kis hugom, aki árván maradt. Fiatal úde természet és ekkor bennem az a gondolat támadt, hogy miután én rövidesen ugvis meghalok, jó lenne, ha az uram őt venné majd feleségül. Láttam és éreztem, hogy van valami köztük, de nem akadályoztam. Az uram becsületes ember, jó ember és nem törődtem vele, hogy már előre megszeretik egymást, hiszen én már nem jelenthettem nőt az emberem számára, akit változatlanul szerettem ezután is és szeretett ő is gyöngéden és aggodalommal továbbra is.

— Mikor aztán láttam, hogy baj van, azt mondtam: Most menjetek el, hogy ne itt történjék meg a nagy esemény. Minek beszéljen a falu. Nem értettek volna meg engem, hogy ezt tőröm. Elakartam kerülni a sok szöbeszedet. Ugy állapodtunk meg, hogy ha meglesz a kicsi, mind a hárman vissza jönnék. Én neveltem és szerettem volna az uram, meg a hugom gyermekét.

Most a Tóthné huga veszi át a szót, akit közben szabadlábba ehlyeztek:

— Nem akartuk mi a kicsit megölni. A gyerek apja nem a nővéremtől, hanem a falu szájától félt. Azt mondta tegyük ki a gyereket úgy, hogy megtalálja a vasuti ör, hátha jobb helyre kerül és nem fogják csufolni azért, mert törvénytelen.

A beszélgetés alatt Tóthné tartja a kicsit és szeretettel babusgatja. Nem hargszik senkire s csak azért fáj a szíve, hogy az ura a börtönbe ül.

Kieszelni nem is lehetne ilyen regényt. Nem hinné el senki, hogy ilyen asszony is létezhetik.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legerőteljesebb magyar napilapját.

Ki tudja

mi történt egy éjszaka a berwicki kastélyban???

Másfélmillió ember várta Lindbergh repülőt a bourgeti repülőtéren

Szét akarta a tömeg szedni a repülőgépet, s emlékképen magával vinni — Lindberghet kimerülve és megdermedve szedték le a repülőgépről

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Páris örömmámorban uszik tegnap óta: Lindbergh, huszonöt éves svéd származású, népszerű pilóta szombaton este, miután átrepülte az óceánt, tíz óra 22 perckor leszállt a bourgeti téren. A megérkezést hatalmas örömrivalgás fogadta, egész Páris lázban, a forgalom a nagyobb újságpaloták előtt megakadt, élettermek, barok, zsufolásig tömve, az utcák fényesen kivilágítva: szóval mindenki talpon. A repülőtér fellobogózva és kivilágítva, egy gyalogezred és számos csendőrszolgát kivéve, az autók ezrei várak a repülőtéren.

Páris izgalma már este nyolc órakor kezdődött, órák multával a kivonult százezernyi tömeg izgalma a végtelenségig fokozódott.

Végre negyed tízkor

egy fölröppent rakéta tudatta, hogy a gép érkezik, majd fény-szórók tündöklésében megjelent Lindbergh gépe: a Spirit Of St. Louis

és könnyedén félredőlt.

Lindberghet kimerülve és megdermedve szedték ki a gépből,

egyellen szót sem tudott szólni.

A huszonöt éves Lindbergh megnyerte repülésével a kitűzött huszonötezer dolláros díjat. A repülőgép megérkezésének hírére embertömegek táncoltak, énekeltek, hegedűkkel és fuvóhangszerekkel fűléltetően lármáztak.

A harangok zugtak, a gyárak, mozdonyok és hajók szirénái bugtak.

A fegyverszünet óta hasonló tüntetés nem volt.

Egymillió ötszázezer

Csehszlovákia az elnök-választás küszöbén

A csehszlovák parlament és szenátus ennek a hétnek péntekén választja meg az elnököt — Massaryk megválasztását nagy többség biztosítja A magyar pártok állásfoglalása az elnökválasztás kérdésében

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A csehszlovák törvényhozás ezen a héten nagyjelentőségű alkotmányjogi alkusra készül, pénteken, május 27-én választja meg a köztársasági elnököt. Az alkotmánytörvény értelmében ugyanis a csehszlovák köztársaság elnökének hivatali tisztsége hét esztendőre terjed. Massarykot először a forradalmi nemzetgyűlés választotta meg elnöké 1919-ben. A forradalmi nemzetgyűlést a forradalmi szervek állították egybe a cseh politikai pártok exponenseiből és a csehszlovák államesszme tót támogatóiból, a szlovák agráriusokból. Ez a forradalmi alakulat egyhanguan Massarykot, az európai tekintélyű humanista tudóst emelte az elnöki székbe, hogy így honorálja azokat az érdemeket, amelyeket Massaryk a világháború idején külföldi propagandájával szerzett a csehszlovák állam megeremítésére. A forradalmi nemzetgyűlést 1920-ban az alkotmányozó nemzetgyűlés váltotta fel, amelynek első teendői közé tartozott, hogy alkotmányos uton válassza meg a köztársaság elnökét. A választás akkor minden zavar és nehézség nélkül ment végbe, Massaryknak nem volt komoly ellenjelöltje. A csehek és a szlovák agráriusok ismét egyöntetűen Massaryk mellé állottak, a német pártok demonstrációképen Naegle dr. egyetemi tanár személyében ellenjelöltet állítottak, aki hatvan szávoztatot kapott, míg a kommunisták Muna szabólegényre szavaztak, aki akkor politikai büntetését töltötte a pankráci börtönben. Massaryk tehát elérte a háromötöd többséget, amit az alkotmánytörvény az elnök-választáshoz megkíván.

Az elnöki periódus most lejárt, újból meg kell tartani a választást. Az alkotmány-

terember gyűlt össze a bourgeti repülőtéren. mind látni akarta Lindberghet. Áttörték a kordont, a bátor repülőt örömrivalgva vitték a légi kikötő igazgatóságának helyiségébe, ahol Harrick amerikai követ fogadta. A tömeg itt is látni akarta. Az amerikai követ megjelent az erkélyen, s közölte a zugó tömeggel, hogy Lindbergh fáradt, nem jöhet ki, majd a sisakját mutatta fel.

— Éljen Lindbergh! Éljen Amerika! — zugott a tömeg.

A katonák csak nagynehezen tudták biztonságba helyezni

a gépet, amelyet a lelkesült tömeg kezdett már szétszedni, hogy emléket vigyen magával.

Doumergue elnök Lindbergh sikeres megérkezéseért meleg hangon üdvözlő táviratot küldött Coolidge-nek. Coolidge válaszolt a táviratra, s abban kifejezte mély részvétét Nungesserért. Girod tábornok, a kamara légügyi osztályának vezetője arra kérte Briand-t, hogy Lindberghnek azonnal adományozzák a becsületrendet.

Egy angol filmtársaság az érkezés hírére repülőn Párisba küldte operatőrjeit, akik a megérkezés jelenéit repülőgépen azonnal Londonba vitték, ahol még szombaton éjjel bemutatták a moziban a filmet.

Lindbergh útjának szakaszai európai időben: Halifaxban volt reggel 7 órakor, Milfordban 7.50-kor, St. Johnsban 8.45-kor. Az Express of Scotland gőzös nyolcszáz mérföldre pillantja meg, majd más gőzös 320 mérföldnyire az ir partoktól. Ezután délután két óra ötven perckor Valenciától száz mérföldnyire látják őt, husz órakor Kerry grófságban tűnik fel, husz óra 30 perckor Cherbourg, majd Baux felett.

Az út az óceánon keresztül harminckét és fél órát tartott.

Képviselő: **MARTIN TROST, București, Str. Toamner 62.**

na kétségtelenül kisebbségben maradna a mostani választáson. Azonban Svehla agrárius miniszterelnök, ez a kitűnő parlament taktikus, egész súlyával a régi elnök személye mellé állott. Pedig Svehla emlegették Massaryk legveszélyesebb ellenjelöltjének és kétségtelenül nagy zavarokat idéz elő, ha ő ezt a jelöltséget vállalja. De ő rejtélyes okokból háttérben maradt. Valószínű, hogy a külpolitikai helyzetre volt tekintettel, mert nem akarja feláldozni azt az értéket, amit Massaryk személye a külföldi relációkban reprezentál. A miniszterelnök egész súlyával állott Massaryk mellé s pártidiktátummal kötelezte az agráriusokat, hogy egységesen Massarykra szavazzanak. Ez a diktátum nagy ellenzést váltott ki két másik koalíciós pártban, a nemzeti demokratáknál, a cseh nagyipar parlamenti reprezentánsában és a szlovák néppártban. A nemzeti demokraták a szélső jobbon állanak és a fascizmussal való kapcsolataik is ismeretesek, már pedig a prágai fascisták két héttel ezelőtt tartott nagy felvonulásukon hevesen tüntettek Massaryk ellen és életük a nyugdíjba menesztett Gajda tábornokot. A nemzeti demokraták vezetője, Kramár, Massaryknak ez a legnagyobb politikai ellene is titkos elnökjelöltként szerepelt, azonban már elkésett. A szlovák néppártban két áramlat van. Az intranzigens pápi szárny Hlinka és Juriga vezetésével Massaryk jelöltsége ellen foglalt állást és éles kampányt indított az elnök ellen, aki nem teljesítette a pittsburgi szerződésben az autonómiára vállalt kötelezettséget és antikatólikus érzelmű. Bizonyos, hogy ez a csoport üres lappal fog szavazni demonstrációképen, mert jelöltje nincs, míg a másik szárny, a miniszteriális csoport Massarykot támogatja.

A német kormánypartok Massarykra szavaznak, a német nemzetiek üres lapot dobálnak az urnába, a kommunisták ugyisintén, vagy valami kommunista jelöltet találnak. A magyar keresztényszocialisták múlt vasárnapi rimaszombati nagygyűlésükön nyíltan Massaryk ellen foglaltak állást, mert az ő elnökiségének idején a kormányzat a magyarsággal szemben vállalt kötelezettségeket lábbal tiporta. A Szent-Ivány József vezetése alatt álló magyar nemzeti párt szabad kezet tartott fenn magának és valószínű, hogy szövetségeseivel, a német agráriusokkal való csütörtöki együttes klubülésén fog állást foglalni.

A helyzet tehát tisztázott. Massaryk a pénteki napon újból a köztársaság elnöke lesz. Ezért teljes a nyugalom Prágában és egyben készülnek az elnökválasztás aktusának minél ünnepélyesebbé tételére.

Távolítsa el angol klozetjéből a régi divatu, állandóan javításra szoruló, zajosan működő öblítőt! Ehelyett szereltesse fel egy

„Flussometer“-t

amely elegánsabb, praktikusabb, megbízhatóbb és olcsóbb, mint a régi divatu öblítő szerkezet. Új házak berendezésénél csak a „FLUSSOMETER“ jöhet tekintetbe. Győződjék meg annak előnyeiről!

„Transsylvania“

Brassó, Hosszu-utca 15.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók. A *gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szerda, május 25.

Kat.: VII. Gergely pápa. — Prof.: Orbán. — Görög: Szent Iván feje. — Izr.: 5687. Ijor 23. — A nap: 4.14—19.40. — Hold: Újhold 80.án 4.14 órakor. — Időjárás: Meleg, zivatarra hajló idő várható.

— **Hivatalos jelentés a király állapotáról.** Bukarestből jelentik, hogy a király állapotáról a következő hivatalos jelentést adták ki: Öfelsége állapota tartósan jó. Hartmann, Régaud és Sluys professzorok nemsokára Bukarestbe érkeznek, hogy megállapítsák azt a javulást, amelyet a kezelés az uralkodó állapotában előidézett.

— **Orvossá avatás.** Szőke János brassói helyettes közjegyző fiát, Szőke Dezsőt, a szegedi Ferenc József tudomány egyetemén május 21-én az összes gyógytudományok doktorává avatták fel.

— **Vitézavatás Sopronban.** Sopronból táviratozzák: Vasárnap a kormányzó száztizenöt vitézt avatott fel, majd jelenlétében felszenelték a harmadik huszárezred zászlait.

— **Felszentelték a szófiai magyar követség új épületét.** Szófiából táviratozzák: A bulgár főváros katolikus püspöke vasárnap reggel felszentelte a magyar követség új épületét. Az ünnepségen az egész magyar kolónia résztvett.

— **A róm. kath. főgimnázium öregdiák-találkozója.** Az intézet helybenlakó öregdiákjait kéri a rendezőség, hogy kedden, május 24-én este 8 órakor a Gewerbeverein különtermében az utolsó fontos értekezletre minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. A találkozó ünnepségei iránt érdeklődő közönséget pedig értesítjük, hogy az »Iglói diákok« szombat délutáni színházi előadására jegyeket Czink és Verzár öregdiákok dívatáru üzlete (Kolostor és Weisz M. utca sarok) árúsít. A közös estebéd jegyeit pedig Verzár Aladár öregdiáknál (Népbank) vagy dr. Király Henrik tanárnál (főgimnázium) lehet kiváltani.

— **Befejeződött a Román Kulturliga két napos ünnepélyes közgyűlése.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyen rendezett Román Kulturliga közgyűlése a magyar-román megértés jegyében folyt le. Nagyon érdekes volt Jorga Miklósnak tegnapi beszéde, amelyben rokonszenvvel érintette a két nép viszonyát. A román és a magyart a gondviselés a barbarizmus feltartóztatására rendelte ide. Rossz szolgálatot tesznek azok — mondotta Jorga, — akik a kisebbségek kulturális akariák tönkretenni. E város évtizedes építő munkája többet beszél, mint a sok beszéd és frázis. Szeretem azokat, akik a két nép közt az utat egyengetik, s hidakat építenek az elválasztó szakadékok fölé — aztán az ifjúsághoz fordulva kijelentette, — de nem szeretem azokat, akik ablakbeveréssel akarnak nemzeti politikát űzni! — A hatáson beszéd után Tóthfalussy József református esperes és Ferenczy Zsigmond dr. fejezték ki a magyar kultúra testvéri érzelmeit. Tegnap délután hatalmas felvonulás volt a város főterén. Lovasbandérium és katonazenekar kísérte a tömeg ünnepi menetét. — Jorga Miklósról igen kellemes benyomást tett a református Dalkör szerénádja, amelyet a kiváló tudós meleg szavakkal köszönt meg. A kongresszus alatt különféle kiállítást rendeztek, amely élénk látogatásnak örvendett. Este takarodózene és fáklyamenet zárta be a kulturliga két napos ünnepségét.

(*) Ha olvasni akarja Dumas legérdekesebb, legnagyobb regényét, a Gróf Monte Cristot, írjon nekünk egy levelezőlapot s mi teljesen díjtalanul küldünk önnek egy mutatványszámot. Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **Ignác László református esperes júliusi ünnepsége Fogarason.** Ignác László fogarasi református első lelkész, nagy-szebeni egyházmegyei esperes, országgyűlési képviselő lelkészi munkálkodásának harmincötödik, egyházmegyei tisztviselői működésének huszonötödik és esperességének tizedik évi emlékére június elsején, szerdán délelőtt fél tizenegy órai kezdettel Fogarason a református templomban jubiláris ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen dr. Makkai Sándor erdélyi református püspök is jelen lesz.

— **Harangszentelés Zernesten.** Nagy ünnepe volt a zernesti róm. kath. egyházközségnek, május 22-én. Az újonnan épült templom harangjait e napon szentelte fel dr. Péter Antal apátplebános Domby Lajos szentszéki tanácsos zernesti plebános segédletével. Hogy mi a kath. templom Zernesten, a vegyes lakosságú és vallású nagyközségben, azt nem szükséges fejtegetnünk, elég rámutatni a harangszentelés jelentőségére. Új templom emelkedett Isten dicsőségére a magyar és kisebbségi sors művelődésének emelésére, egyúttal a fajok és vallások közötti egyetértés istápolására. A nagyobbik harang keresztanyai tisztét Huber Ferencné töltötte be, kisebbiket a zernesti róm. kath. nőegylet szorozta meg. A nagyobbik harang 460 kilós, amelyet Huber Ferenc és neje adományozott, a kisebbik 180 kilós, a hívek vásárolták. A harangszentelést barátságos ebéd követte a Huber-családnál.

— **Elítélték a rabszabadító fogházigazgatót.** Marosvásárhelyről jelentik: Ma délelőtt hirdette ki a törvényszék Bucur József volt fogházigazgató bűnügyében az ítéletet. A bíróság Bucur bűnösnek mondta ki abban, hogy megvesztegetni hagyta magát, s jogtalan anyagi haszon ellenében elítelt foglyokat szabadonbocsátott. E bűncselekményért hat és fél havi elzárásra valamint három évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság.

— **Csicserin Párisba érkezett.** Párisból táviratozzák, hogy egyes lapok értesülése szerint Csicserin Párisba érkezett.

— **Kolozs község volt bírja és jegyzője a kolozsvári törvényszék előtt.** Kolozsvárról telefonálja tudósítónk: A kolozsvári törvényszék ma tárgyalta Kolozs község volt bírójának Nemes Sándornak és jegyzőjének, Dózsa Istvánnak a bűnperét. A vád ellenük az, hogy 1923—1924 években a község pénzéből hamis és fiktív nyugtakra 101.000 lejt vettek fel nem létező személyek számára. Két éven át folytatták ezt a műveletet, mig nem rájöttek. A mai tárgyalásra hetven tanút idéztek be, de csak a vádlottakat hallgatták ki. Nemes bíró erősen tagad, míg Dózsa jegyző egy esztét beismert. Miután a tanúk egy része nem jelent meg, a tárgyalást e hét szombatjára napolták el.

— **Örökbe fogadás.** Aki egy ép, egészséges 8 éves fiugyermeket, kinek anyja meghalt és atyja hadirokkant, örökbe ohajtana fogadni, szíveskedjék jelentkezni a brassói unitárius lelkészi hivatalnál Rózsater 10 szám alatt.

— **Ujabb kommunista akciót leplezik le Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: A budapesti rendőrség Vasiska József és Takács Lőrinc nevű egyéneket letartóztatta. A főkapitányságon elterjedt hírek szerint újabb nagyszabású kommunista akcióról van szó. A megejtett házkutatások során számos terhelő bizonyítékot foglaltak le.

(*) **800 lejbe kerül ma egy 1000 oldalas regény s tőlünk 140 lejért kapja meg, ha előfizet a Gróf Monte Cristo új népszerű 50 füzetes kiadására.** Az eddig megjelent 25 füzetet azonnal megkaphatja. — Mutatványszeret teljesen küldünk. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Világsajtó humora

Az utonálló éjjel felé rátámad egy békés polgárra. Az megismeri s így kiált föl:

— De hisz mága a múlt hónapban vitte el az órámat.

Az utonálló gondosan megmotozza az áldozatot, majd méltatlankodva csóválja a fejét:

— Hallatlan. Azóta még mindig nem veti új óráját?

DOXA

LEGPONTOSABB ÓRA

Alapított 1869.

Mestitz Mihály és Fiai
butorgyára.

Raktárak:

Tg.-Mureș, Piața Reg. Ferdinand 41.
CLUJ, Strada Gheorghe Barițiu No. 28.

Erdély legrégibb butorgyára

Allandó nagy választék elsőrendű butorokban, gyönyörű kivitelben, olcsó árak mellett. Legszolidabb kiszolgálás.

— Gyönyörű kézimunkái lesznek, ha a »Tündérújjak«-ból veszi a muntát. Előfizetési díj egy negyed évre 180 lej. Mutatványszámot 60 lej ellenében ajánlván küld a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **A főügyész elé kerültek Hüttner emlékiratai.** Budapestről táviratozzák: Lengyel Zoltán ügyvéd tegnap átadta Sztracha főügyésznek a Tisza-gyilkosságban elítelt és elhunyt Hüttner vádlott emlékiratait azzal, hogy ha szükséges, használják fel Gärtner Marcell tizennégyévre elítelt vádlott perújításánál. Az emlékiratban eddig ismeretlen részletek sejtetik, hogy Pogány József helyett valaki más szerepelhetett a gyilkosságnál.

— **Öngyilkos lett a meggyilkolt Egyedi Arthur bátyja.** Budapestről jelentik: Ma reggel Benczur-utca huszonhét szám alatti palotájában Egyedi Lajos 70 éves dugsgazdag szeszgyáros a fürdőszobában tükör előtt karosszékből ülve, revolverrel föbe lőtte magát. A golyó a halántékon és balszemén keresztül furódott az agyba. A kivonult mentők már csak a halált állapíthatták meg. A rendőrség is kiszállt a helyszínére, hogy puhatolja ki az öngyilkosság okát. A bizottság a hozzátartozóktól megtudta, hogy az öreg életunt ember az utóbbi időkben ideggyöngeségről panaszkodott, ami egyre súlyosbodva, elmezavart okozhatott. Ipari vállalkozásai körül anyagi nehézségek merültek ugyan föl, de anyagilag nem volt rossz helyzetben, mert hat milliárd korona vagyona mutatható ki. Az öngyilkos testvérbátyja volt Egyedi Arthurnak, akit három évvel ezelőtt kastélyában veje Frohreich Ernő megfojtott. Egyedi Lajos az ország legnevesebb szeszgyárosa volt, kitűnő versenyistállót tartott. Érdekes, hogy a tegnapi lóversenyen »Parola« nevű ló nyerte meg a legértékesebb díjat.

— **A bécsi postások újból sztrájkolni akarnak.** Bécsből táviratozzák: A kormányval felmerült nézeteltérés miatt, amelyek főként pénzügyi természetűek, a bécsi posta és távirat alkalmazottak bejelentették, hogy kívánságaik nem teljesítése esetén május huszonkilencedikén sztrájkba lépnek.

(*) **Személyazonossági, utlevél- és vasúti igazolványokhoz szükséges fényképeket** a hivatalosan előírt kivitelben legrövidebb idő alatt készíft Lang Henrik kir. udvari fényképész. Kapu-u 52. sz. a.

— **Dr. J. Leményi** Kapu-u. 44. sz. a. forrást és hitelesítési hivatalában mindenféle jogi, technikai és egyéb, esetleg a falukból beküldött sürgős idevágó munkálatok készíftetnek. Hitelesítései a közjegyzőivel ugyanazon hatályuak.

(*) **Orvosi hírek.** Dr. Reiner Henrik városi kerületi orvos Hamburg és Kiel egyetemi klinikáin töltött félévi tanulmányi szabadságáról visszatért. Rendel. Kórház-utca 18. szám alatt (Cérna-utca sarkán) délután 3—5 óráig.

(*) **Belső és sebészeti betegek röntgenvizsgálata** dr. Fischer Gyula szakorvos röntgenlaboratóriumában Brassó, Kapu-utca 69. sz. Fogadó óra hétköznapokon d. e. 9—12 és d. u. 4—7-ig.

— **Orvosi körökből.** Dr. Ritter bőr- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponként rendel. Hirscher-utca 25 szám alatti rendelőjében, nőknek 2—3-ig férfiaknak délelőtt 11—1 óráig és este 7—8 óráig. Quartz és villanykezelés, dr. Oeken-féle villanyhő-kezelés.

SPORT

Eldöntetlenül végződött a Brassó-Marosvásárhely válogatott mérkőzés

Brassó—Marosvásárhely válogatott 0:0

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés csatáját kellett. A marosvásárhelyiek jól összejátszott együttese szürkén mozgott és különösebbet nem mutatott. Szöcs tűnt ki a kapuban, aki abszolút biztos labdafogásával vereségtől mentette meg csapatát. Kitűnő volt Molnár Attila és Brassai. Glanczmann szépen játszott, de partnerei nem érték meg. Csallót erősen fogták és nem tudott érvényesülni.

A brassóiak csapata sem elégítette ki a hozzája fűzött várakozásokat, a csatársor nem játszott össze s így Geller kombinációi az összeszokás hiányán hiúsultak meg. A halvesorban Berkesy és különösen Tritsch voltak jók. Henisch jó volt, de hiányzott a játékba való bekapcsolása, szélét biztosan fogta.

Dolwethnek kiujult a második féldőben inrándulása és hiányzottak felszabadító rugásai, emiatt időlegesen fölénybe is jut Várhely, de Várhelyi biztosan és jól tisztázza a kritikus helyzeteket. A brassóiak jobb szárnya volt a csapat gyenge része. Változatos játék az egész időben, inkább Brassó fölényét mutatja, amely kis szerencsével győzhetett volna. Kravatzky szorgalmasan játszott. Szederjessy jó volt, de az összejátszás hiánya őt is akadályozta az eredmény elérésében. Szabó bíró jól vezette a mérkőzést.

Zombolya:
Politechnika—ZsSE 6:0 (3:0).
Bajnoki mérkőzés. Bíró Tulbure.

Resicza:
RMTE—Rapid (Temesvár) 5:4 (3:2).
Bajnoki mérkőzés.

Bukarest:
Bajnoki mérkőzések:
Olympia—Prahova 0:0.
Bíró Schossberger.
Unirea Tricolor—Juventus 6:3 (4:2).
Bíró Rubinstein.

Maákabíró—Sportul Studentesc mérkőzés az eső miatt elmaradt.
Juventus A—Fulgerul 5:2 (3:1).
Barátságos mérkőzés. Bíró Radulescu.

Külföld

Budapest:

Nemzeti—Hungária 1:0 (0:0).

Az első féldő egészen Hungária fölény jegyében folyt le. Már az első percben Molnár éleset lőtt, amit Gallina kapus bravúrosan fogott, s a Hungária folytonos támadásai rajta megtörnek. A Nemzeti kevés, de veszélyes támadásokat vezet. A féldő végén Kittl sérülése miatt kiáll.

A második féldőben már a második percben megszerzi a Nemzeti Bartos szabadrugásából a győzelmet. A Nemzetiek a negyedik, majd a hatodik percben is góloznak, amit a bíró nem ítél meg. Ezután lanyha Hungária támadások következnek, amit a Nemzetiek könnyen paríroznak.

Újpest—Vasas 3:2 (1:0).

Husz percig állandó, de eredménytelen Vasas ostrom. A 21-ik percben szabadrugás a Vasasok ellen, a labda foglalt Schallerhez kerül, aki góloz. A 27-ik percben Vogl tizenhatoson belül handset vét, a bíró azonban értetlenül tizenegyes helyett kornert ítél meg. Ezután Jellinek passzából Takács megszerzi a Vasasok első gólját. A negyvenhatodik percben Wilhelm-Szabó kombinációjából esik Újpest harmadik gólja. Pár perccel utána Bruckert elgáncsolják, mire a bíró tizenegvest ítél meg Újpest ellen. Vogl kettő dühében elrugja a labdát, amiért kiállítják. A tizenegvest Takács lövi be.

Szombathely:

Sabaria—Kispest 2:2 (1:1).
Egyenlő felek küzdelme.

Szeged:

III. kerület—Bástya 2:1 (0:1).

Az első féldőt a Bástya nyeri meg 1:0 arányban, míg végeredményben a III. kerület győz a saját otthonában küzdő Bástya ellen.

Bécs:

Ausztria—Belgium válogatott 4:1 (1:1).

Prága:

Slavia—Ferencváros 2:1 (1:1).

A Ferencváros szépen játszott, megérdemelte volna a győzelmet.

(x) A Nagykőhavas—Keresztényhavas hegymászó-versenyen 6 óra 54 perces új rekord. A nagy érdeklődéssel várt verseny tegnap lezajlott, s amint előre látható volt, a rekordot lényegesen megjavították. Habár a sok esőzés az utat nehezítette, s a nagy köd is befolyásolta a gyorsaságot, huszonegy induló közül nyolcan nyolc órán belül tették meg az utat. Részletes eredmények a következők: 1. Tóth Kálmán 16 éves diák 6 óra 54 perc 30 másodperc. 2. Blam Franz (Ausztria) 7 óra 39 perc 30 másodperc. 3. Bene József, a bicsérdista 7 óra 43 p. 30 mp. E három kapja a kitűzött díjakat: egy pár ba-

kancsot, egy hátszakot, egy tiroli nadrágot. A többiek eredményei: 4. Kovács József 8 óra 16 p. 5 mp. 5. Molnár Dezső 8 óra 18 p. 6. Budaker Emil 8 óra 21 p. 7. Gál Lajos 8 óra 23 p. 8. Birtalan József 8 óra 35 p. 9. Fislér Antal 9 óra 01 p. 10. Miess Bertalan 9 óra 06 p. Mindazoknak, akik a verseny rendezésében segédkeztek s adományaikkal lehetővé tették a díjaknak megvásárlását, ez uton mond hálás köszönetet Székely Géza.

(x) A németalföldi olimpiai játékok sorrendje. Amsterdamból jelentik: A németalföldi olimpiai bizottság az olimpiai játékokat a következő sorrendben és a következő időpontokra határozta meg: Május 17—26-ig football, május 27—június 15-ig nehéz atlétikai súlyemelés július 28 és 29-én könnyű atlétika július 29—augusztus 4-ig vívás, július 29—augusztus 11-ig birkózás, július 30—augusztus 5-ig modern pentatlon, július 31—augusztus 4-ig vitorlázás, augusztus 2—9-ig evezés, augusztus 6—10-ig kerékpár, augusztus 3—5-ig uszás, augusztus 4—11-ig boxolás, augusztus 7—11-ig lovaglás, augusztus 1—12-ig labda, augusztus 7-én tornaszás.

BIOGLOBIN

Törvényileg védve.

Egy teljes Haemoglobintartalmú erősítő szer

Vérképző Izomerősítő Idegerősítő

Értékesítő Élelítő

Minden káros hatás nélkül egy a fogakra mint a gyomorra

Kapható minden gyógyszerárban vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO

gyógyszerész, Nagyszeben—Sibiu

SZÍNHÁZ

Asszonykám

Nagypál Béla operettje, a szöveget írta Uray Dezső. Előadta a kolozsvári magyar színház Brassóban.

Milyen volna az, ha egyszer a filozófus írta az operett kritikáját?

Nem az a filozófus, aki a hátam megett ült és akitől azt kérdezte a szomszédja:

— Mondja Nagyságos Asszony, miért jön operett-előadásra, ha csak a tragédiát szereti?

S aki bosszus volt, mikor az emberek nevettek, — és éppen elég alkalmat volt rá, hogy bosszankodjék, mert az emberek sokat nevettek, — és aki mérgeledött, mikor tapsoltak, — és erre is volt elég oka, mert az emberek sokat tapsoltak, Ihaszt például a dik-dik taktusára, majdnem úgy, ahogy a futball-versenyek lelkes közönsége szokott, és a tapsnak egyáltalában nem akart vége lenni.

Hanem egy olyan igazi filozófus, aki még nem felejtette el, hogy a filozófia nem foglalkozik és nem a filozófusok szakszervezetébe való felvétel által válik igazán filozófiává, hanem egyszerűen a bölcsesség szeretete, ahogy azt a régi, vidám görögök értették, a kik a filozófia szóval is, a fogalommal is és a léleknek ezzel a bölcsességszerető emelkedettségével is megajándékoztak bennünket.

En azt hiszem, sőt én egészen bizonyos vagyok benne, hogy ez a filozófus nem a színpadot nézné, hanem a nézőteret. Talán felülne ott a színpad szélére és úgy nézne szembe a félhomályos nézőtérrel, és talán néha be is hunyná a szemét, nem azért, hogy ne lássa az embereket, hanem hogy a zenén keresztül jobban hallja őket. Hogy hallja, hogy kacagnak, hallja, hogy fut végig a nevetés az első sortól az utolsóig, — mert azt is meg lehet mérni, hogy a nevetés milyen gyorsan terjed, hogy néha úgy csattan fel, egyszerre az egész házban, mint a robbanás, máskor meg lassan bugyborékoló végig elindul a színről és sorról-sorra halad,

— Agyvérűódulás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által rövidesen megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

2385

BMTE komb.—Izvorul 6:1 (3:1).

A hosszafalusi együttes bemutatkozása szép, lelkesen játszó csapatot ismertetett meg. Ifjú erők, akik lelkesen feküdtek bele a játékba, de 15 perc múlva, amiközben a vezető gólt is elérik, visszaesnek és a rutinorozottabb BMTE biztosan nyeri a mérkőzést. Az MTE góljait Bakó (3), Lakoncsik, Blanariu és Babos rugták. A mérkőzés utolsó perceiben Blanariu MTE játékos oly szerencsétlenül esett le, hogy kulcsontörést szenvedett. Jó bíró volt Tibád.

Olympia komb.—Coltea komb. 2:1 (1:1).
Egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta a mérkőzés. A vezető gólt Lautmann lövi, a melyet Szabó egyenlít. A győztes gól a második féldőben Rehner lövéséből esett.

Kolozsvár:

Universitatea—KAC 2:2 (2:2).

Bajnoki döntő mérkőzés. Az Universitatea lett a kolozsvári kerület bajnoka. A 4-ik percben Rakitovszky lötte a vezetőt, amelyet Giurgiu a 10-ik percben egyenlített. A 17-ik percben Blaj vezetéshez juttatja az Universtiateat amely a 29-ik percben handset vét a, megítélt tizenegvest Szaniszló lövi. A 44-ik percben Seliceanu bíró kiállítja Szaniszlót és a Kac a második féldőben tíz emberrel játszik.

RMS—CFR 2:1 (1:1).

Bajnoki mérkőzés. A 25-ik percben hands miatti tizenegyesből Kronstädter lövi a vezetőt, amelyet a 33-ikban Kinizsi egyenlített. A győztes gólt a második féldő 38-ik percében Szücs lövi. Bíró Czinczár.

Petrozsény:

Camp—Amte 4:0 (1:0).

Bajnoki mérkőzés. Bíró Suciu.

Marosvásárhely:

82. gyalogezred—MMTE 3:3 (0:0).

Barátságos mérkőzés, amelyben a katona csapat volt a jobb. Bíró Vilaska.

Nagyvárad:

NSC—Egyetértés 3:1 (2:0).

Bajnoki mérkőzés. Bíró Csillag.

Bihorul—Amateur 4:1 (1:0).

Bajnoki mérkőzés. Bíró Krüger.

Temesvár:

Szombat:

Kinizsi—Coltea 3:1 (0:1).

Barátságos mérkőzés, amelyen a Kinizsi nat tartalékkal játszva biztosan nyerte a mérkőzést. Az első féldőben Auer lövi a Coltea gólját. A második féldőben Matek, Zemmler és Wetzler lövik a Kinizsi góljait. Bíró Petku.

Vasárnap:

Banatol—Coltea 3:1 (1:0).

Barátságos mérkőzés. A Coltea a többet támadó, a Banatul a veszélyesebben játszó csapat. Góllövők. Dobay, Russu és Studenick, a Colteaé Auer II.

Kinizsi—Kadimah 5:0 (4:0).

Bajnoki mérkőzés. Zemmler (2), Wetzler (2) és Teleki (1) a góllövők. Bíró Keller.

AAC—TAC 2:1 (1:1).

Barátságos mérkőzés. Góllövők: Dupner, Balogh, Poszták.

Akar ön Bukarestben is elsőrangú házi kosztot enni? Ugy csak is **BAKCSI**
ASTORIA éttermét és kávéházát
látogassa (Bulevardul Elisabeta No. 20).
Mérsékelt árak. Kitűnő cigányzene.
Ügyeljen a címre. 2460

hogy fent végződjék a leghatalmasabb kacagásban, a második emeleten, ahol az igazi élvezők ülnek és állnak. Máskor meg egyszerre megfordul és onnan indul el, hogy úgy ragadjon el magával a földszinttel és a színpadot is, anonnán a jókedv árad és ahova az megint visszacsap, mint a hullám.

Ha én filozófus volnék, nekem ez volna a legkedvesebb szórakozásom és a nevelésből, a nézőtérnek az élénkségből, a fejeknek az összehajlásából, az összesugásból, — mert a jókedvet nem lehet magunkban tartani s a jókedv embernek mindig van valami mondanivalója, — a széken való könnyű hátradülésből, a nézőtérnek az egész életéből, ebből a külön életből állapítanám meg hogy mi van a színpadon, hogy ki van a színpadon s hogy mi történik a hátam megett.

Ha a nézőtér kacag, akkor minden rendben van.

S a nézőtér kacag és nem méri mázsás mérlegekkel a színpad eseményeit, sem a szavakat, amelyeket a színészek egymásnak s a közönségnek mondanak. S aki az embereket a neveléssel megajándékozza, az többet ér mint a céhbéli filozófusok, akiknek az élet színei iránt nincs többé érzékük.

S az én filozófusom azt a kritikát írta ma, hogy az Asszonykám kitűnő operett, az emberek végesvégi jól érezték magukat és a végén, angy az ajtókon a friss estin levegőbe kitudult a közönség, minden arcon ott ragyogott a nevelés, — az arcnak a legsebbe mozdulata.

A mese? Elemér (Tolnay Andor) elveszi Bözsikét, (Lengyel Irén), aki bájos és akiért mindenki rajong; — s mert nem meri megmondani az apjának, most úgy él Bözsikeék-nél, mint szobaur. Ebben persze benne van az egész rettentő bonyodalom: megérkezik lovag Armentano (Selmeczy Mihály) az apa és miután kijelenti, hogy sohasem tűrné el, hogy a fia polgárleányt vegyen el, — megkéri a Bözsike kezét. Megjelenik Koroncay Andor báró is (Mihályfi László), a nagybácsi, aki meg akarja házasítani Elemért. És nem is jelenik meg, mert állandóan a színpadon van Irma (Dajka Margit), aki egész este kibogoz, helyreigazít és éneket és táncot s a végén mindent helyreüt, holott Tihamér (Ihász) annyi fáradságot elpazarol arra, hogy mindent még jobban elrontson.

Az este megint igazi Janovics-este volt. A színpad végesvégi élénk és színes, — a díszleteket itt külön kell méltányolni. Lengyel Irén elragadó és a közönség tetszését egész nyeliesen fejezte ki az a hatalmas vörös csokor, amelyet a második felvonásban kapott. S a román nagyon szépek. Dajka Margit fáradhatatlan, pedig az ujjazásban eléggé kifáradtatott volna. Tolnay Andor szerepének grotesksége mellett is eléggé érzelmes és vonzó tud lenni. Selmeczynek külön nagy sikere volt, s Ihász most is frenetikusán el tudta ragadni az egész házat, hogy a közönség nem akarta leengedni a színpadról. Miklóssy Margit mindig megkacagtat és Tompa Sándor a cigányprimás szerepében az ös-komikumnak egy szikráját hozza magával. A mellett pedig még jól is hegedült. Leővey Leó jellegzetes profilja az operettben is mulatságos.

S a zenében van valami, ami állandóan a szívünk körül jár: ez a zene magyar. Operett-muzsika, s nem abban van a magyarsága, hogy minden percben tulipánt, meg sujtást diktálna a zeneszerző, — hanem abban, hogy a muzsika el-andalodásában, aztán megint a felkacagó vidámságban egyszerre csak magyarossá lesz. Minden zene merít valamelyen forrásból, — ez magyar forrásból üdül fel és ez mindig kellemes. Nem nagy igényű muzsika, de nem is az kell, hanem az, hogy élénkség legyen a színen és a nézőtérben. S a magyar nóták érzelmessége és harsány jókedve nagyszerűen benne van ebben a muzsikában.

A karmesterről külön kell írnom. Török nemcsak kitűnő muzsikus, hanem van benne valami elegáns lendület, valami fölényes együttérzés, — szereti a zenekarát, együtt dolgozik velük, vezeti, viszi őket s minden hangszeren külön játszik, hogy amellel mégis teljes egységben tartsa minden emberét.

S a közönség, — az is jó volt. Rokonszenvre készülő, jókedvű, hálás közönség, s a színház tele volt. Brassó kezd tudni, hogy színházba járni akkor is kulturát jelent, ha az ember kacagni megy oda. Mert azt még soha, egyetlenegy filozófus sem merte mondani, mintha a kacagás nem érne többet, mint a sírás.

(cz)

Peer Gynt. Rendkívüli művészi eseménye lesz a magyar színháznak ma este. Ibsen hatalmas drámai alkotását, a „Peer Gynt“-et fogják előadni Grieg teljes kísérő zenéjével.

A stílusos díszleteket Ramon György, a berlini állami színházak díszlet-tervezője festette. A nagyszemélyzetű és mozgalmas drámai alkotás előadásában a színháznak csaknem valamennyi tagja részt vesz. Imre Sándor rendezi a Peer Gyntet s a megerősített zenekart Török Emil dirigálja.

Párisi kirakat. A legbájosabb énekes-vígjáték kerül színpadra kedden este másodszor a Redoutban. A kitűnő darabot a közönség általános kívánságára tűzte ki a színház igazgatósága.

Vigyázat, női szakasz! Fő is szín a fő évadjának nagy szenzációja a „Vigyázat, női szakasz“ című új bohózat bemutatása volt. A francia szellemű színi szórakozás, ragyog ebben a darabban, amely Párisban 500-szor került színpadra. A szellemességek a jóízűs határait nem lépik át seholsem, de azért elég franciások és elég merészek ahhoz, hogy fiatal lányok számára a megnézését ne ajánljuk. Eppen ezért a színház úgy intézkedett, hogy a szerdai előadásra a pénztár csakis felnőttek részére szolgálatot ki jegyeket.

Zsiványkirály: Operette-ujdonság. E hét érdekese, nagyszabású operette-ujdonsága Zerkovitz Béla nagyszerű darabja, a „Zsiványkirály“ lesz. A „Zsiványkirály“-nak érdekes, izgalmas, a mellet nagyon mulatságos meséje, nagyszerű, modern táncai és pompás énekei számai mindenütt kivételes sikert biztosított. Valóságos ünnepi, parádés szereposztás fogja a brassói sikert fokozni. Karácsonyi Ili, Neményi Lili, Tolnay Andor, Ihász Aladár fogják játszani a „Zsiványkirály“ főszerepeit. A második felvonás nagy szenzációja egy nagyszerű szerencsekeréksorsolás lesz, amelyben az egész közönség részt vesz. A szerencses nyerők igen értékes és tréfás nyeremény-tárgyakkal gazdagodva fognak hazamehetni. Körülbelül 100 nyeremény-tárgy lesz, úgy, hogy minden negyedik néző fog nyerni. A „Zsiványkirály“ első előadása csütörtökön este lesz, második előadása pénteken este. Jegyek előre válthatók.

HETI MŰSOR:

Hétfő: Peer Gynt. (Ibsen drámája. Először. Grieg teljes kísérő zenéjével. Mérsékelt emelt helyárakkal. B. bérlet. Sorozat szám 18.)

Kedd: A Redoutban: Párisi kirakat. (Francia operette-ujdonság, másodszor. Neményi Lillivel és Ihász Aladárral. 8-ik számú A. bérlet. A bérletk szelvényeiket megfelelő rangú helyre becserélhetik.)

Szerda: Vigyázat, női szakasz! (A legújabb párisi bohózat. Először. Erre az előadásra a pénztár csak felnőttek számára szolgáltat ki jegyeket. 8-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 19.)

Csütörtök: Délután 4 órakor: A Noszty-fiú esete Tóth Marival. (Ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárakkal.)

Csütörtök: Este fél 9 órakor: A zsiványkirály. (Operette-ujdonság, először. Karácsonyi Lillivel, Neményi Lillivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. A második felvonásban szenzációs szerencse-kerék sorsolás, értékes és tréfás nyeremény-tárgyakkal, amelyben az egész közönség részt vesz. 9-ik számú A. bérlet. Sorozat-szám: 20.)

Péntek: A zsiványkirály. (Operette-ujdonság, másodszor. Szerencse-kerék sorsolással. 9-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 21.)

Szombat: Délután 4 órakor: Hamupipőke. (Gyermekelelőadás igen olcsó helyárakkal. Sorozat-szám: 22.)

Szombaton este nincs előadás.

Vasárnap: Délután 4 órakor: Mágus Miska. (Olcsó helyárak. Sorozat-szám: 23.)

Vasárnap: Este fél 9 órakor: János vitéz. (Neményi Lillivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. 10-ik számú A. bérlet. Sorozat-szám: 24.)

Hétfő: Lyon Lea. (Poór Lili és dr. Janovics Jenő föllépésével. 10-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 25.)

KÖZGAZDASÁG Munkáspolitikai Romániában

Milyen eredményekkel megy ki a román küldöttség a genfi munkaügyi tanácskozásra? A szervezeti szabadság és a munkásbiztosítás Averescu kormányzása alatt Amit maga Thomas is reakciónak talál

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nehány nappal ezelőtt röviden megemlítettük, hogy Joanitescu nemzeti-parasztpárti képviselő interpellációban támadta a kormányt, amiatt, mert Trancu-Jasit tették meg annak a bizottságnak az elnökévé, amely Genfben a május 25-ikén kezdődő nemzetközi munkaügyi tanácskozáson fogja Romániát képviselni. — Ennek az interpellációnak azonban nemcsak az ad fontosságot, hogy Románia nem maradhat el erről a tanácskozásról, hanem az is, hogy a munkások gazdasági szakszervezeteinek felosztási ügyét a legközelebbi napokban fogják tárgyalni s hogy ez a két dátum — a kongresszusé, amelyen Románia kiküldöttjei előreláthatóan a romániai munkásság irigylésre méltó helyzetéről fognak beszélni és ez a felosztási per, — végzetes véletlenek folytán majdnem pontosan egybeesik. — S mivel a munkáskérdés ma valóban minden államnak egyik legégetőbb kérdése, az említett interpellációt elég fontosnak tartjuk ahhoz, hogy valamivel részletesebben foglalkozzunk vele.

— Annak a nemzetközi tanácskozásnak a napirendjén — mondta Joanitescu — ott szerepel a szervezeti szabadság kérdése is. Nem gondol arra a miniszterelnök ur, hogy mostani munkaügyi miniszterünknek a bizottság élén való megjelenése olyan egyhangú tüntetésekre ad majd alkalmat, amelyeket aztán egész országunk megérez. — tekintettel arra, hogy Trancu-Jasi írta alá a szakszervezetek felosztására irányuló kérelmet?

— S tudja azt a miniszterelnök ur, hogy a felosztást nem olyan okok miatt kérték, mintha talán a szakszervezetek az állam biztanságát támadnák meg, vagy a közfelfogást veszélyeztetnék, hanem olyan neveléses indokok miatt, hogy „tul. élesen bíráló nyolc órai munkaidőt, a bérek javítását, és ták a munkaügyi törvényhozást, követelték a követelték, hogy a szakszervezetek állandó üldöztetése szűnjék meg“ — holott mindezek olyan kívánságok, amelyekre a munkásságnak az alkotmánytörvény és más törvények is jogot adnak és amelyek benne foglaltnak minden művelt nemzet lelkiismeretében?

— Bár mi a kommunista elméletnek el-

lenségei vagyunk, azért mégsem állhatjuk meg, hogy ne tiltakozzunk a szakszervezetek megalakulásának és működésének szabadsága ellen, amit minden ország egyformán elismer.

— S vajjon csakugyan észszerű-e az, hogy az menjen Genfbe, aki ezt a kérelmet aláírta? S mai munkaügyi miniszterünknek a megjelenése már azért is tüntetésekre fog vezetni Románia ellen, mert ő volt az, aki a munkásokat a munkakamarák intézményében ki-játszolta, tekintettel arra, hogy ők ebben az intézményben lényeges kisebbségben vannak.

— Es az ő megjelenése majd tiltakozást fog előidézni a jogi személyekről szóló törvény ügye miatt is, mert itt burkoltan a munkásságnak a szervezkedési jogát vették el és mikor Thomas, a genfi munkaügyi iroda igazgatója Romániában járt, erre nézve kénytelen volt azt állapítani meg, hogy tökéletesen reakciós eljárás.

— A másik kérdés, amelyről a munkaügyi tanácskozás tárgyalni fog, a munkásbiztosítás kérdése.

Az interpelláló ezzel kapcsolatban Trancu-Jasit vádolta azért, mert Románia területén még ma is három különböző törvény van érvényben erre vonatkozóan, és hogy az egységesítésre semmiféle komoly előkészület sem történt. Joanitescu nyíltan azzal vádolta a minisztert, hogy az a különböző biztosítási törvényekben nem a munkásságot biztosította, hanem önmagát, mert minden egyes törvénybe belevette, hogy ő a maga sze-

Szörmemegóvás

Jutányos áron!

Megérkeztek a legújabb párisi nyári nyári szörmeujdonságok. Kérem rak-táram vételkényszer nélküli sz. meg-tekintését

Rókat festünk garancia mellett minden színre L e i 380.-ért !!!

ROSENBERG SIMON

szűcs és szörmeáruház Kapu-uca 42.

Ujjonnan épült ház

Szörmebundák nagy választékban !!

6x53

mélyében az azokban megteremtett intézményeknek élete fogytáig vezetőségi tagja marad különböző anyagi előnyöket élvez. sőt az egyik törvényben annyira ment, hogy még a vejel is kinevezette életfogytiglan hasonló állásba.

Joanitescu vezetésnek tartja a mostani munkaügyi miniszter tevékenységét és mi akik a polgári világnézetnek vagyunk harsos képviselői, magunk is vezetésnek tartjuk azt a politikát, amely a munkásság szervezkedését megakadályozza és az egyszer nagy nehezen engedélyezett szervezetelek működését személyi és intézményes üldözéssel nehezteli.

Nem tiltakozunk az ellenőrzés ellen, — de más az ellenőrzés és más az, hogy mindenféle kerülő uton igyekezzenek a szervezeti munkát lehetetlenné tenni. — Többször kifejtettük már azt a véleményünket, hogy amikor a munkásszálló száma egyre emelkedik, akkor a munkásságot nem lehet képviselő nélkül hagyni. Mikor az ország érdeke az, hogy az iparosodás minél hatalmasabb lépésekkel haladjon előre, akkor nem lehet a munkásság kedvét azzal venni el a munkától és az ifjúságot, amelyben meg van az ipar iránt való érdeklődés, és az iparra való készség, azzal kedvetleníteni el, hogy ezen a pályán azonban sohasem lesz módja arra, hogy a maga emberi jogait a maga legjobb meggyőződése szerint ne védelmezze. — A szervezkedés joga természetes jog, s nem a törvények dolga az, hanem a társadalomé, hogy ezekben a szervezetekben valóban építő munka folyjék.

Azt is ismételtén kifejtettük, hogy mi nem tartjuk a mai munkásszervezetek irányát kívánatosnak, amely a munkásság igazi érdekeinek megfelelő. De a legfontosabb az, hogy ezek a szervezetek meg vannak, hogy dolgoznak, hogy a munkásság külön parlamentjeivé válnak, amelyekben azonban nem politikai kérdések, hanem a munkásság létkérdései tárgyaltnak. — és Romániának nem szabad megengednie azt a fényűzést, hogy a nyílt megbeszélések s a munkásság érdekeinek hangozó védelme helyett a föld alá terelődjék a propaganda, ahol aztán igazán romboló hatása lehet.

Az egyik munkásszakszervezet feloszlásának ügyét most tárgyalják a legközelebbi napokban. Mi figyelmeztetjük rá az érdekelteket és figyelmeztetjük rá magát a polgári szállyt, amelynek képviselői vagyunk s a melynek véréből való vér vagyunk, hogy a szabadság csak akkor az, ha mindenkit megillet, s hogy ha elveszik a munkásságnak a szervezeti szabadságát a mi tiltakozásunk nélkül, akkor majd a mi még meglevő szabadságainkra is sor kerülhet. Pedig amilyen életető levegő a szabadság a polgárság számára, épen olyan az a munkásságnak is s nagyon szomorú, hogy Románia ebben a kérdésben is ilyen ösdi elveket képvisel.

Autóhűtőket, radiátorokat!!

ujjonnan készíti és szakszerűen javítja, garancia mellett, a legrövidebb idő alatt

BOKIS GÁBOR
speciálisan berendezett hűtőüzeme
BRASSÓ, HOSSZU-U 14 SZÁM

A MAI PÉNZPIAC

Hétfő, május 23.

A világpiacon semmi változás.

A belföldi piacon nagy kínálat erős ártással. Egy olasz lira 9.14, egy dinár 2.93, egy francia frank 6.53, egy osztrák shilling 33.40.

Zürich. Devizák (zárjelben a szombati zárattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban. Száz német márka 123.20, egy dollár 5.199375, egy angol font 25.245, száz francia frank 20.35 (—0.005), száz olasz lira 28.35, (—0.10), száz cseh korona 15.40, száz dinár 9.135, száz lej 3.13, száz pengő 91.05, tízezer osztrák korona 0.7315.

(—) Tíz millió fontsterling kölcsön Oroszországnak. Londoni jelentés szerint a Midland bank 10 millió font sterling kölcsönt nyújt Oroszországnak; a tárgyalásokat Sir Allan Smith vezeti; a megállapodás létrejöttét az orosz kereskedelmi képviselőnek, az Arcosnak ismert kémkedési ügye hátráltatta. Oroszország egyébként 1920—1925 évek alatt 64 millió angol fontért adott el árut Angliának és attól 70 millióért vásárolt; 1926-ban egy év alatt 12 milliót lettek az angol vásárlások Oroszországból és 21 milliót az eladások Oroszországra számára.

GENTLEMAN-FARM

Irta: KISZELY GYULA

55

— Ebmarást a szörivel! Ha ezeket meglátja, meggyógyul tőlük a báró kapitány ur! Hajnalban elindultunk. Sok holmit vissza kellett hagynunk, más szükség volt a kocsi-ra. Ami bórondót lehetett, a kasba építettük simára, arra szénát raktunk s zabot öntöttünk a tetejébe. Rá egy pár pokrócot. Dória aztán törökmód a hegyibe gubbasztott az egészek. Metcalfot végig lekeztük a pokrócokra s a beteg fejét Dória vette az ölbe. Metcalf most csendes volt. Aludt. Ami morlint megbírt, a bőre alá fecskendeztük.

Egy imára még összegyűltünk a sir köré, aztán nyeregbe és Isten nevében előre! Zdenko haladt az élen és a parancsnok. Utánuk az autó. Marcival ketten a vezetőlovakat vittük. Blucbird és a Metcalf kancája szépen jöttek velünk, a John Forest sárgája azonban megkötötte magát, mintha gyökeret vert volna.

— Uj a nyergébe, Marci!

Marci fejcsóválva szállt le: még a kenyelmez se ért, már a földön feküdt. Megpróbáltam magam: még csak közel se eresztett a sárga. Tancolt és vágott, mint az eszeveszett!

— Ne tessék vesződni, ennek igéje van, — mondta Marci. Bocssáuk el! Ha magától utánunk nem jön, sehogysem...

Ugy tettünk. Elindultunk. A sárga úgy maradt ott az üres nyergével, mint harcmezőn az elesett bajnok lova. A szél szemébe fújta a selyemfinom szőke sörényét, a nosz-szuszóru fécánfarkát meg a tomporához csap kodta. Mi nátra se néztünk, Blucbird azonban, aki istállótársa volt a sárgának, csak-namar felnyerített. Kisvártatva aztán meghallottuk a hátunk mögött a sárga ütemes lélegzését. Vasalatlan körme nem adott hangot a nőban.

Hogy Dória miképp egyensúlyozta végig ezt az utat, ölben a sebesültnek a fejével, máig sem értem. Ilyenre csak nagyon bátor, aranyos asszonylélek képes. Hiába próbáltuk felváltani.

— A szerződéshez tartozik, — mondta — a sebesülteket ápolni.

— A szerződése már régen megszűnt, Dória. — próbálkoztam nagyügyesen...

Dória rámnézett:

— A barátságom azonban nem szűnt meg. Metcalfot mindig szerettem.

Elugrattam az autótól s Bohócra ríadtam rá:

— Ne hajts olyan eszeveszette! Egyszer valami lyukban bukfacezel föl mindenestül! A Bonóc még az állát sem emelte fel!

— Dória parancsolta, hogy siessünk. Ha mersz, veszekedj velem!

Harmadnap futottunk már a lapályon. Csak az Isten tudná, hogyan? Lovaink kivéknyodtak, a benzinünk fogytán volt. Az élelmünk is fogytán.

Ha holnap nem érünk farmot, vagy vasutat, egymást fogjuk megenni, mint a kannibálok, — mondta nekem Zdenko. — Az ördög szánkázza a te örült gentleman-farmodat! Ha legalább a lányokat nem csaltad volna ki! A kutya-fáját, nem tudom, hol fog végződni ez a basibozuk-kaland...

— San Franciscóban fog végződni, — válaszoltam nővésem, utánaözve boldogult indián-barátunkat. — Nézz oda, Zdenko és ne dobd vetésbe a puskát!

Zdenko odanézett. Aztán úgy levegőbe dobta sapkáját, hogy lóról kellett leszállnia és a hóban szimatolni, míg újra rátalált. A szürkület távolában két vörös tűzszem futott felénk, utána a kivilágított vastestű kigyó. És szikraeső lobbant a fejéből időről-időre, az ég felé.

— Terringtonét, a vasparipát!

A töltést még nem vettük ki, fehér volt, mint a többi nagy hólepedő, hanem egy egy távirópóznát már láttunk. Bohóc azoknak az irányába hajtott, azután diadalmas gáoggással szólaltatta a szirénát.

A vonat akkor suhant el mellettünk, zajtalan, kísérteties siklással, csak a gép vas-tüdeje zihált, mintha kifulladt volna a vad sebességben. A kivilágított ablakokban hevesen integető alakok jelentek meg. Visszaintettünk nekik.

Aztán eltűnt a kulturának ez a vágató darabja. A lelkeink azonban már nem fáztak. Csak rövid időre veit körül megint sötét pusztaság. A póznák mentén hamar szemünkbe tűnt egy magasán függő lámpás, mintna csillagszem ereszkedett volna a menyből, hogy mutassa nekünk az utat és igérje a megpihenést.

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

Románia. Tribunalul Braşov, ca instanţă de falime

No. Fal. 1116—1927.

Publicaţiune de faliment

Se aduce la cunoştinţa publică, că în baza Ş-u'ui 82 şi 84 din legea XVII, 1881 s'a declarat astăzi starea de faliment contra lui Moritz Rosenberg domiciliat în Braşov Str. Porţii 40 asupra averi nemitului mobiliare ori unde s'ar găsi şi asupra bunurilor imobile situate în cuprinsul ţării.

Judecătorul sindic de tribunal este: V. I. Purdila judecător pe durata concediului său ordinar sau în caz de altă împiedecare, judecătorul Gh. Popp curatorul al masei, se numeşte avocatul Dr. Hermann Fraetschkes din Braşov, iar ca substitut al său avocatul Alois Cheriş din Braşov.

S'a fixat termen pentru anunţarea creanţelor inclusiv până la 9 Iulie 1927 pentru desbaterea de verificare ziua de 23 Iulie 1927 ora 9 a. m. iar pentru alegerea delegaţiei creditorilor ziua de 23 Iulie 1927 ora 9 a. m. în biroul sindicului Palatul Justiţiei Litajul II. camera 109.

Sunt somaţi toţi aceia, cari au pretenţii în calitate de creditori ai masei generale a falimentului să şi le anuţe conform prevederilor a Ş-lor 125—129 legea XVII, 1881 la Tribunal, în termenul sus arătat, sub sancţiunea urmărilor luridice prescise în Codul falimentelor, pentru a fi verificate şi seriate la desbaterea de verificare — chiar în cazul dacă ar fi proces în curgere referitor la acele pretenţii.

Creditorii cu drept de gaj şi de retenţiune, sunt somaţi să anuţe curatorului masei drepturile lor căştigate, iar la invitarea acestuia a se prezinta pentru evaluarea obiectelor din posesiunea lor.

Se pune în vedere tuturor acelor, cari au drept de separaţiune de repeţiune sau la o achitare privilegiară că dacă nu şi valorifică drepturile acestea nu vor împiedeca valorizarea şi distribuirea masei falimentului.

În sfârşit creditorii falimentului sunt somaţi, ca la termenul pentru alegerea consiliului falimentului să se prezinte având la ei documentele, cu cari să dovedească calitatea de creditori.

Braşov, la 6 Maiu 1927,

T. Ionescu m. p. Jud. raportor: Purdila m. p. Bobancu (ss)

Pentru conformitate: Acs m. p. 6834

A világirodalom egyik leg-hiresebb regényét olvashatja
napi 3 lejert
ha megveszi naponta 20 oldalas
füzetekben **Dumas** legér-
dekfeszítőbb regényének, a

Gróf
Monte Cristo

uj, népszerű, képes kiadását.
A teljes regény összesen **50**
füzetben jelenik meg, vi-
dekről előfizetéseket is
elfogadunk.

Előf. díj: 1—25 számig 70 lej.
" " 25—50 " 70 "
" " 1—50 " 140 "

Kapható minden ujságárusitónál.

Mutatványfüzetet
teljesen ingyen küldünk
Brassói Lapok
Könyvosztálya

A BRASSÓI LAPOK a romániai magyarság ügyét szorgalmazja. Aki a Brassói Lapokra előfizet, a romániai magyarságot erősíti.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szövevény: 6 lej. - Vastagabb betűvel 12 lej. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lej

Ugyanazon szövevény apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszbellyel fellelőlt kérdésekkel válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Hölgyek ezeket takaríthatnak meg, ha előfizetnek a Tünderujjak című kézimunka újságra. Előfizetési díj 1/4 évre 180, 1/2 évre 360, egész évre 700 lej. Mutatvány-számmal 60 lej előzetes befizetése ellenében ajánlva küldünk. Minden számhoz nagyított mintákat tartalmazó mintatár van mellékelve. Brassói Lapok Könyvosztálya. 6714

Tusnádi Bükszád! Málnási Előpatak! Kovászna! Vendégszobák berendezéséhez szükséges szőnyeg, függöny, takaró, szőnyeg, matrac, paplan, lepedő, ágylépcső, nyugágy vas és fabutor, stb. beszerezhető „Hymen” eladási vállalatnál Sepsiszentgyörgyön. Olcsó árak. Dús választék. Kedvező fizetési feltételek. 6657

Eladó Hecker németgyártmányú lokomobil kazán, könnyű negyes. Csutak András, Kálnok, Treiscaune. 6778

Fekvő benzínmotor 10 PS, Ober-Ursel-féle gyártmány, használt, de jó állapotban levő. eladó. — Megtekinthető Czeli és Seimen butorgyár, Brassó, Mester-utca 13-15. 6800

Női és férfi ruhaszövevény nagy választékban a „Hymen” eladási vállalatnál, Sepsiszentgyörgyön. Leszállított árak. Kedvező fizetési feltételek. 6657

Szobafestőknek! — Használt minták eladók Szélespatak 14. sz. alatt 6816

Eladó egy 4 HP. Hoffher-féle gőzcséplőgarnitúra kitűnő karban, új szíjzajszal, kedvező ár és fizetési feltételekkel Kovács Béjánál, Csikszentimre. 6819

Eladó 70-100 hold földbirtok urilakkal, 5 hold erdő és 3 hold akácos; állomás, országút, malom 2 km. Bővizű kut az udvaron és a birtokon. Filep Zsigmond, Sănger, u. p. Saromberk (Mureș) E. 442

Eladó jókarban levő 300-as cséplőgép, mivel társulajdonosok nem tudnak megegyezni, Gavrilă Zăgan, Beclean jud. Făgăraș. 6833

Egy jól bevezetett cipő és felsőrész készítő műhely három géppel, teljes felszereléssel, lakás berendezéssel együtt eladó külföldre való utazás miatt. Biztos megélhetés. Érdeklődni lehet Kovács Dávid Mercurea-Ciuc — (Csikszentimre). 6831

Eladó ház a Vasut-utcaiban. Cím 6880, szám alatt a kiadóban.

Eladó egy jókarban levő Hoffher gyártmányú cirukula Cuculata gőzmalom Nagyiküllőmezeje. 6827

Állást nyerhet

Egy jó munkás manufaktúra azonnal felvételt havi 700 lej fix fizetéssel. Csakis elsőrangú munkások jelentkezzenek. Cím 6706 sz. alatt a kiadóban

Szövevény mechanikus szövevényekhez azonnali felvételt Hosszú-utca 82. 6769

Elsőrendű fodrászsegéd azonnal beléphet Schmidthez, Vasut-u. 14. E. 444

Keresek azonnali, de legkésőbb június 1-i belépésre jól főző szakácsnőt, németül tudók előnyben. Ajánlatok Pálmai Béla Páva jud. Treiscaune küldendők. 6832

Egy fiatal jó munkás szíjgyártó-segéd munkát kaphat Korondi Ödön szíjgyártónál — Sepsiszentgyörgy. 6829

Állást keres

Fiatalkorú fogtechnikussegéd állást keres. Ajánlatokat „Fogtechnikus” jelígen Hermes, Nagyszében továbbít. 6803

Jó varrónő divat szerint készíti ruhákat, házhoz is megy. Selar Ilona Coastel/c 8. 6806

Vegyes

Szalma és filc kalapot 24 óra alatt a legdivatosabb formák után alakítunk. Biedermann Irén, női kalap szalon, Brassó, Hosszú-u. 9. I. em. 6725

Liptói-, székely- és csemege juhturót

békebeli minőségben csak a „Lux” tejiparnál, Sft. Gheorghe (Sepsiszentgyörgyön) Háromszék megye kaphat. Kérjen árajánlatot. 6768

Speciális javító műhely
TEUTSCH GYULA
Brassó, Vasut-utca 10.

Magyar, Román, Német nyelvet bíró vendéglős vidéki vendéglőt keres bérbe, esetleg szálalakra. Ajánlatokat „Vendéglős” jelíge a kiadóhivatalba kér. 6828

Automobil, Motor-ek, Hűtőket, Radiátorokat

szakszerűen a legrovidebb idő alatt a
VICTORIA
speciálisan berendezett hűtőüzem készíti Brassó, Katonakórház-utca 2 sz.

Hajhullás

és hajkorpázás ellen a legjobb szer az

„EGGER PETROL”.

Kapható: minden gyógyszerárban és drogueriában.

2-4 középiskolát végzett filu nyomdásztanulóknak felvételt a Brassói Lapok nyomdájába.

Ipari és élelmezési vállalatok figyelmébe!

Munkások élelmezésére kiváló jó minőségű 2-3-4 táblás

Fehér sózott szalonna, szavatolt tisztaságú, fűtött és paprikás szalonna legolcsóbb árban beszerezhető:

Aczél Sándor

szalonna- és zsirkereskedőnél Oradea (Nagyvárad), Strada Alea Romei No. 2. Telefon: 921-922. 2498

Hercules-dobozgyár

Cluj, Cal. Victoriei 10.

Telefon: 978.

Gyárt: Kereskedelmi és disztribúciós dobozokat, kazettát, etűt, és kész- és gyógyszerdobozokat.

Lakás

keresetlik, 3 szobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel. Azonnal beköltözhető lakás, kerttel előnyben részesül. Ajánlatok „Egészséges lakás” jelíge a Saxonia hird. iroda, Kolostor-u. 14. sz. alá kértetnek.

Püspök gyógyfürdő

Oradea mellett 600 év óta használják bámulatos eredménnyel 42° C kénes rádiumos hőforrásait kőszvény, reuma, csúsz, ischiás, csonttörés, ficamok és nőibajok ellen.

Osfenyves erdő közvetlen a virágos park mellett, villanyvilágítás, portmentes levegő. — Szinfonikus zenekar. — Naponta hat személyvonat. — Állandó autóbusszjárat Oradea között.

Június 15-ig szobáknál 30% engedmény.

Megjelent

az eredeti

Amerikában

tökéletesített és egyszerűsített szabadalmazott oszlopos

téglasaitológép.

Az összes kulturálmokban szabadalmazva. A romániai szabadalom száma 11.008. Az új típusú és elpusztíthatatlan normál méretű (29x14x7) nagybárá acélgépekért egy éves teljes garanciát vállal Nagy-Románia egyedüli képviselője a

CĂRĂMIDĂ

PRIMA ÎNTRINDERE ROMÂNĂ PENTRU COMERCIALIZAREA PRESEI PATENTATE MANUALE DE CĂRĂMIDĂ DEVA

Mindenki tekintse meg a DEVAI CAPAX TÉGLATELEPET, nehogy modern gépünket MÁR HASONLÓ és régi típusú gépekkel összetévesse, amelyeket hirtelen minden elfogadható árban kínálnak primitív és törékeny voltuk miatt.

Szolid képviselőket kerestünk! Kérjenek prospektust!

Alapított: 1904 Erdély legnagobb raktára!

Witkovitz fekete és horgonyzott vascsövekben, valamint összekötődarabok, Vízvezetékberendezési kellek, Fürdőberendezések, ugymint kádak, fürdőkályhák, fajencé-mozsdók angolberendezési úrszekek, fayence falburkolatok, mindenemű vízcsapok, stb. Vidéki megrendelések szakszerűen lesznek összeállítva, érdeklődésre a berendezések szerkesztésére vonatkozóan felvilágosítással szolgálunk.

Állandó nagyraktár prima tescheni horgonyzott lemezekben.

Kertész Henrik, Brassó.

Meghívó

a Brassói Izraelita Nőegylet f. évi május hó 25-én (szerdán) délután 4 órakor a hitközség árvaház-utcai tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Brassó, 1927. május 9.

Az Elnökség.

Hornyolt

és

Hődfarku cserepet

legjutányosabb árban prompt szállításra ajánl

Kolozsvári Agzag és Kőipari R.-I. Cluj, Piața Unirii 20.

Hirdessen a Brassói Lapokban!